

Inovační fond

Značný potenciál, ale pomalý pokrok a malý dopad na snižování emisí

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Obsah

Body

01–15 | **Hlavní sdělení** 01

01–06 | **Proč je tato oblast důležitá**

07–15 | **Co jsme zjistili a co doporučujeme**

16–66 | **Podrobnější pohled na naše připomínky** 02

16–36 | Inovační fond pokrývá specifické potřeby financování a nové priority EU, výše dostupných zdrojů je však nejistá

16–20 | Inovační fond se zaměřuje na specifické potřeby financování, jeho cíle se však částečně překrývají s cíli jiných zdrojů financování

21–24 | Financování je podmíněno výsledky, přičemž s vyplácením prostředků se počítá po finanční uzávěrce

25–29 | Řízení zdrojů Inovačního fondu ze strany Komise nebylo založeno na strukturované analýze

30–36 | Nejistota vede ke kumulaci finančních zdrojů

37–52 | Projekty vykazují zpoždění a každý pátý selhal

38–40 | V dané chvíli je každý pátý původně zadaný projekt zrušen

41–44 | Časté jsou odklady termínů a zpoždění v realizaci projektů

45–47 | Výběrová řízení byla obecně prováděna včas a byla dobře zdokumentovaná

48–52 | Vyzrálост projektů byla hodnocena kladně, projekty však mají zpoždění a jsou rušeny

53–66 | Podle prvních ukazatelů nejsou výsledky v oblasti snižování emisí skleníkových plynů uspokojivé

56–60 | Projekty poskytly zamýšlené technologie, ale dosáhly menšího snížení emisí skleníkových plynů, než se předpokládalo

61–64 | Potenciál pro zamezení emisím skleníkových plynů může být nadhodnocen

65–66 | Portfolio Inovačního fondu přineslo nižší výsledky, než se očekávalo

Přílohy

Příloha I – O auditu

Příloha II – Finanční přehled Inovačního fondu (30. června 2025)

Příloha III – Přehled statusu projektu, podpory z Inovačního fondu a roku vyhlášení výzvy

Příloha IV – Vývoj váhového koeficientu kritérií pro udělení grantu

Příloha V – Posouzení kritéria vyzrálosti ve výzvách z roku 2020

Příloha VI – Hodnocení projektů navštívených na místě

Zkratky

Glosář

Odpovědi Komise

Harmonogram

Auditní tým

Hlavní sdělení

Proč je tato oblast důležitá

- 01** **Systém EU pro obchodování s emisemi (ETS)** – tržní mechanismus regulace emisních povolenek – je hlavním článkem politiky EU v oblasti klimatu a jejím klíčovým nástrojem pro nákladově efektivní snižování emisí skleníkových plynů. Inovační fond doplňuje systém ETS tím, že podporuje cílené investice do inovativních technologií, které jsou schopny výrazně snížit emise skleníkových plynů, včetně nízkouhlíkových a bezuhlíkových technologií a procesů. Tyto technologie představují potenciál, který může významně přispět k dekarbonizaci klíčových odvětví hospodářství EU.
- 02** Inovační fond je financován z prodeje povolenek ETS. Podle předpokladů Komise by prodej 530 milionů povolenek ETS měl během období 2020–2030 vynést přibližně 40 miliard EUR (*obrázek 1*).

Obrázek 1 | Inovační fond

*při ceně uhlíku 75 EUR za tunu

Zdroj: EÚD na základě internetových stránek GŘ CLIMA.

- 03** Podpora inovací, výzkumu a investic do kritických technologií a strategických odvětví by se mohla v rámci [navrhovaného víceletého finančního rámce \(VFR\) na období 2028–2034](#) výrazně zvýšit. To se odráží v [návrhu Komise na zřízení nového rozsáhlého Evropského fondu pro konkurenceschopnost \(ECF\) ve výši 451 miliard EUR](#), který bude doplňovat Inovační fond. Předpokládá se, že tento fond více než zdvojnásobí financování EU pro konkurenceschopnost a výzkum ve srovnání s obdobím 2021–2027.
- 04** Za celkové provádění Inovačního fondu odpovídá Generální ředitelství Komise pro oblast klimatu (GŘ CLIMA). Za řízení grantových dohod a organizaci výzev k podávání návrhů odpovídá Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA). Za prodej povolenek ETS a řízení aktiv Inovačního fondu odpovídá Evropská investiční banka (EIB).

- 05** Tento audit jsme prováděli proto, že Inovační fond je důležitý pro úsilí EU v oblasti dekarbonizace, jakož i pro konkurenceschopnost EU v oblasti čistých technologií a její úsilí o zvýšení intenzity jejich rozvoje. Pokládáme za zásadní posoudit, zda značný objem finančních prostředků přidělených na Inovační fond přinášel odpovídající výsledky. Očekáváme, že náš audit přispěje k hodnocení Inovačního fondu a určí oblasti, které vyžadují zlepšení. Vzhledem k tomu, že fond ECF je nyní ve fázi návrhu, mohou poznatky vyplývající z hodnocení Inovačního fondu poskytnout fondům navrhovaným v novém víceletém rámci důležité podněty, které se mohou promítnout do jeho řízení, přístupu k provádění a do celkové účinnosti.
- 06** Cílem auditu bylo posoudit, zda Inovační fond pomáhá zvyšovat podíl inovativních demonstračních projektů, které účinně přispívají k cílům EU v oblasti dekarbonizace. Posuzovali jsme zejména, zda koncepce fondu odpovídajícím způsobem řeší potřeby financování a zajišťuje dostupnost zdrojů, zda jsou projekty vybírány, posuzovány a prováděny účinně a zda účinně přispívá k cílům EU v oblasti dekarbonizace. Náš audit se týkal období od roku 2020 do června roku 2025. Důkazní informace jsme získali od Komise, agentury CINEA a EIB. Provedli jsme dotazování mezi žadateli a příjemci grantů a navštívili jsme sedm projektů v Dánsku, Německu, ve Španělsku (2), Francii (2) a Itálii. Další podklady a podrobnosti o rozsahu a metodice auditu jsou uvedeny v [příloze I](#).

Co jsme zjistili a co doporučujeme

- 07** Zjistili jsme, že Inovační fond podporuje rozsáhle zaváděné inovativní technologie. Nepřináší však očekávanou úroveň snížení emisí skleníkových plynů.
- 08** Inovační fond se zaměřuje na demonstrační činnosti v předobchodní fázi v odvětvích, na něž se vztahuje směrnice o ETS, zejména na projekty velkého rozsahu, pro které bylo v době jejich přípravy k dispozici jen málo alternativních zdrojů financování. Inovační fond byl vytvořen jako **doplňěk k ostatním zdrojům financování**. Cíle plánu RePowerEU se částečně překrývají s cíli Inovačního fondu, což snižuje doplňkovost, jakož i přehlednost dostupných zdrojů financování. Viz body [16–20](#).
- 09** V rámci Inovačního fondu jsou granty vypláceny po dosažení milníků. Musí zahrnovat finanční uzávěrku projektu (jakmile příjemci dokončí fázi plánování projektu a zahájí jeho výstavbu) a jeho zprovoznění, stejně jako ověření skutečného snížení emisí skleníkových plynů, které projekt přinesl. Financování je proto **podmíněno dosažením výsledků** a Komise má jen malou možnost flexibility při správě financování a vyplácení prostředků z fondu. Viz body [21–24](#).

- 10** Komise přizpůsobuje výzvy k podávání návrhů (a jejich rozpočty) **novým politickým prioritám**, aniž by měla vypracovanou strukturovanou analýzu zahrnující potenciál technologií pro snižování emisí skleníkových plynů a jejich přínos k průmyslovým a strategickým cílům EU. Zjistili jsme několik příkladů nesouladu mezi stanovením priorit a odezvou odvětví. Viz body **25–29**.

Doporučení 1

Vypracovat strukturovanou analýzu, kterou se bude řídit přidělování zdrojů z Inovačního fondu

Komise by měla zajistit, aby se rozhodnutí o přidělování zdrojů na jednotlivé způsoby dekarbonizace a nové politické priority řídila strukturovanou analýzou situace v oblasti technologií zaměřenou na budoucí vývoj. Tato analýza by měla zohlednit vývoj jak vyspělých, tak průlomových inovativních technologií.

Cílový termín provedení: 2027

- 11** Zdroje financování Inovačního fondu jsou z podstaty kolísavé, protože jsou spjaty se systémem dražení povolenek v rámci ETS. Neexistuje žádný mechanismus, který by zajišťoval minimální úroveň finančních zdrojů pro Inovační fond, což má za následek nejistotu, pokud jde o úroveň zdrojů, které budou nakonec k dispozici pro výzvy. To spolu s dlouhodobou povahou projektů vedlo k tomu, že **se po značnou dobu akumulovala velký objem aktiv**. I když změny zavedené v roce 2023 snížily tuto potřebu akumulace aktiv, prostředky nashromážděné v Inovačním fondu a dostupné pro projekty činily na konci června 2025 přibližně 12,3 miliardy EUR. Skutečné platby na projekty činily 331,8 milionu EUR (2,7 % celkové částky a méně než 1 % očekávaného rozpočtu fondu). Viz body **30–36**.

Doporučení 2

Prověřit dodatečná opatření, která by přispěla k rychlejšímu čerpání prostředků

S ohledem na dlouhodobou povahu projektů financovaných z Inovačního fondu by Komise měla zvážit dodatečná opatření ke zlepšení rozpočtového plánování výzev k podávání návrhů s cílem umožnit dřívější čerpání finančních prostředků. To by mělo přispět k dosažení rychlejších výsledků a snížit akumulaci aktiv. Tato opatření by měla být použitelná pro období po roce 2030, měla by vycházet z pečlivé analýzy rizik expozice fondu vůči vývoji trhu s uhlíkem a měla by být založena na přiměřených očekáváních z hlediska ukončení projektů.

Cílový termín provedení: 2030

- 12** Komise uplatňuje kritéria výběru požadovaná v [nařízení](#) a postupy jsou zpravidla včasné a dobře zdokumentované. Komise vybrala tyto projekty na základě kladného hodnocení vyzrálosti projektů provedeného nezávislými experty ve fázi výběru, ale **značný počet projektů mívá zpoždění a každý pátý projekt selhává ještě před zahájením provozu**. Komise má jen malý prostor pro pružný výklad požadavků na finanční uzávěrku na základě vlastního posouzení složitosti nebo velikosti financovaných projektů. Viz body [37–52](#).
- 13** Projekty, u nichž jsme provedli kontrolní návštěvu, úspěšně podporovaly vývoj inovativních technologií. **Až na jeden z nich však všechny dosáhly menšího snížení emisí skleníkových plynů, než se očekávalo**. U projektů, které již byly uvedeny do provozu, je část finanční podpory založená na snížení emisí skleníkových plynů stanovena a vyplácena na základě ověření výsledků, které je typicky prováděno za první tři roky nebo prvních pět let provádění projektu (monitorovací období). Období určené pro ověření skutečného snížení emisí skleníkových plynů je krátké ve srovnání s celkovým desetiletým referenčním obdobím používaným pro posouzení potenciálu zamezení emisím při výběru projektů. Viz body [53–60](#).
- 14** **Rozhodujícím činitelem pro výběr projektů Inovačního fondu je potenciální snížení emisí skleníkových plynů**: používá se k hodnocení dvou z pěti kritérií pro udělení grantu. Metodika výpočtu snížení emisí skleníkových plynů se postupně vyvíjela v důsledku omezení, která Komise zjistila. Tento výpočet je teoretický a může vést k příliš optimistickým předpokladům, což může mít dopad na výběr projektů. Viz body [61](#) až [64](#).

Doporučení 3

Zlepšit hodnocení projektů a řešit zpoždění a rušení

Komise by měla:

- a) zlepšit metody hodnocení projektů, aby bylo možné přesněji posoudit potenciální snížení emisí skleníkových plynů a finanční i technologickou vyzrálost projektů;
- b) posoudit potřebu větší flexibility, pokud jde o požadavky a načasování finanční uzávěrky a období pro ověření snížení emisí skleníkových plynů.

Cílový termín provedení: 2028

- 15** Příspěvek Inovačního fondu ke snížení emisí skleníkových plynů zdaleka nedosahuje celkových odhadů Komise. Podle očekávání měly projekty v rámci portfolia Inovačního fondu do prosince 2024 dosáhnout snížení emisí odpovídající 0,59 milionu tun CO₂. V této lhůtě však fond dosáhl pouze 5 % očekávaného snížení. Celkově přineslo **portfolio Inovačního fondu výsledky nižší, než se očekávalo**. Viz body [65](#) a [66](#).

Podrobnější pohled na naše připomínky

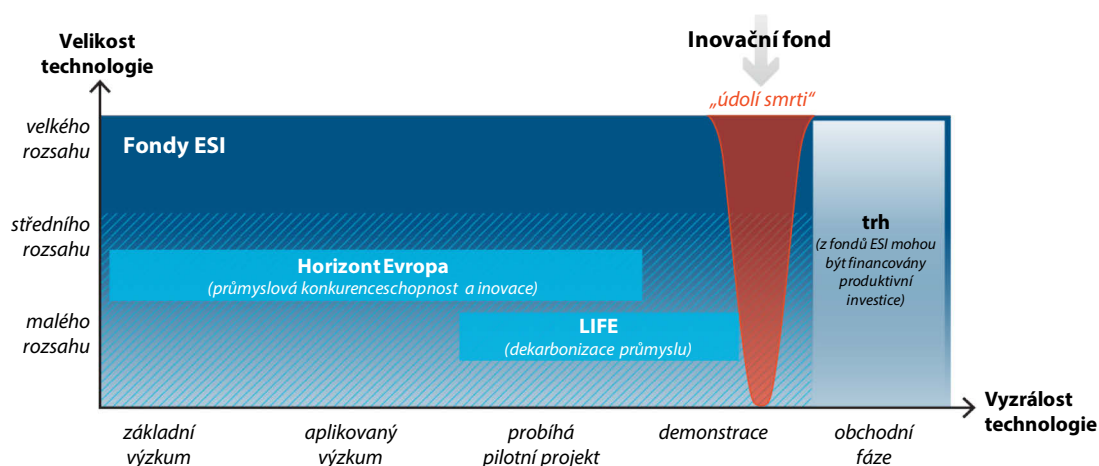
Inovační fond pokrývá specifické potřeby financování a nové priority EU, výše dostupných zdrojů je však nejistá

Inovační fond se zaměřuje na specifické potřeby financování, jeho cíle se však částečně překrývají s cíli jiných zdrojů financování

- 16** Inovační fond byl vytvořen s cílem uspokojit potřeby financování projektů, které se snaží vyvinout inovativní technologie, jež zatím nejsou z obchodního hlediska bez podpory životaschopné. Fond je jedním z řady nástrojů EU zaměřených na podporu takových projektů. Aby bylo zajištěno účinné využívání finančních prostředků EU, měla by Komise usilovat o součinnost mezi těmito nástroji. Nástroje financování EU by se měly vzájemně doplňovat při zaměření na nízkouhlíkové projekty v oblasti energetiky¹, přičemž je třeba zamezit překrývání.
- 17** Zjišťovali jsme, zda se Inovační fond úspěšně zaměřoval na fázi cyklu vývoje technologií, kdy je pro demonstrační projekty k dispozici jen málo zdrojů financování: tzv. „údolí smrti“ ([obrázek 2](#)). Analyzovali jsme také, zda Inovační fond zajistil návaznost na předchozí výzkumné nebo demonstrační projekty financované z fondů EU nebo členských států.

¹ Čl. 10a odst. 8, jedenáctý, dvanáctý a třináctý pododstavec [směrnice o ETS](#) a [zvláštní zpráva 24/2018](#), doporučení 1 a 4.

Obrázek 2 | Úloha Inovačního fondu v cyklu vývoje technologií

Pozn.: „údolím smrti“ se nazývá kritická fáze vývojového cyklu, kdy se nové technologie často potýkají s problémy při získávání finančních prostředků na dokončení plnohodnotné demonstrace.

Zdroj: EÚD na základě různých dokumentů Evropské komise.

- 18** Jak je znázorněno na [obrázku 2](#), zjistili jsme, že Inovační fond je uzpůsoben tak, aby doplňoval stávající nástroje financování výzkumu ze strany EU, jako jsou programy Horizont Evropa nebo LIFE. Význam Inovačního fondu v rámci financování z EU je obecně uznáván. Jeho cíl zaměřit se na inovační demonstrační projekty velkého rozsahu, pro které není snadné získat finanční prostředky, je všeobecně známý a [podniky a průmyslová sdružení uznávají, že na úrovni EU ani na vnitrostátní úrovni neexistuje žádný rovnocenný nástroj](#). Třem ze sedmi projektů, u nichž jsme provedli kontrolní návštěvu, zajistil Inovační fond kontinuitu financování předchozích výzkumných a demonstračních projektů financovaných členskými státy nebo EU, a prokázal tak synergii s jinými programy financování (viz příklad v [rámečku 1](#)).

Rámeček 1

Příklad projektu, který vykazuje synergie s jinými režimy financování

Hlavním cílem [projektu TOPSOEC](#) bylo vybudovat první továrnu na výrobu modulů pro elektrolytické palivové články s tuhými oxidy (SOEC) v průmyslovém měřítku na světě. V době naší kontrolní návštěvy se projekt chystal zahájit provoz.

Projekt je rozsáhlejší verzí stávajícího pilotního výrobního zařízení pro moduly palivových článků s tuhými oxidy první generace (SOFC – později změněno na produkci SOEC). Toto zařízení bylo částečně financováno z prostředků EU prostřednictvím programu LIFE ([projekt DEMO SOFC](#)).

Tento projekt TOPSOEC ilustruje postavení Inovačního fondu v rámci financování EU, neboť zajišťuje návaznost na předchozí výzkumné a demonstrační projekty financované z EU ve výrazně větším měřítku.

- 19** Prostředí financování EU se od doby vzniku Inovačního fondu výrazně změnilo. Reakce EU na propuknutí epidemie COVID-19 v roce 2020 vedla k přijetí různých stimulačních opatření, zejména Nástroje pro oživení a odolnost. Po ruské invazi na Ukrajinu v roce 2022 zahájila EU [plán REPowerEU](#) a částečně jej financovala v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Cílem plánu REPowerEU je dosáhnout úspor energie, diverzifikovat dodávky energie a vyrábět čistou energii, jak je uvedeno v plánech členských států pro oživení a odolnost, a tím snížit a v konečném důsledku odstranit závislost EU na fosilních palivech.
- 20** Cíle plánu REPowerEU se částečně překrývají s cíli Inovačního fondu. To vytváří riziko konkurence mezi zdroji financování, pokud členské státy zahrnou opatření zaměřená na plnění cílů plánu REPowerEU do svých plánů pro oživení a odolnost, které by rovněž mohly využívat Inovační fond. Zjistili jsme jeden případ, kdy se příjemce rozhodl nahradit schválenou podporu z Inovačního fondu podporou z vnitrostátního režimu financovanou z plánu pro oživení a odolnost daného členského státu, protože vyhodnotil, že vnitrostátní podpora je atraktivnější (kvůli vyšším mírám financování) a výhodnější (protože prostředky jsou v jeho rámci vypláceny dříve) než u Inovačního fondu (viz příklad v [rámečku 2](#)).

Rámeček 2

Příklad projektu, v němž byla podpora z Inovačního fondu nahrazena jinou podporou

Pilotní soutěžní výběrové řízení, které Komise zahájila v roce 2023, vedlo k udělení grantu v hodnotě 230 milionů EUR z Inovačního fondu na výrobu 480 000 tun obnovitelného vodíku v letech 2029–2039.

V dubnu 2025 požádal příjemce o ukončení grantu. Mezi jinými důvody uvedl, že specifikace grantové dohody jsou nepružné (zprovoznění elektrolyzérů o výkonu 500 megawattů v září 2029) a že financování je dostupné jinde za pružnějších podmínek. Projekt získal 245 milionů EUR v rámci plánu daného členského státu na podporu oživení, transformace a odolnosti, který byl financován z nástroje REPowerEU.

Financování je podmíněno výsledky, přičemž s vyplácením prostředků se počítá po finanční uzávěrce

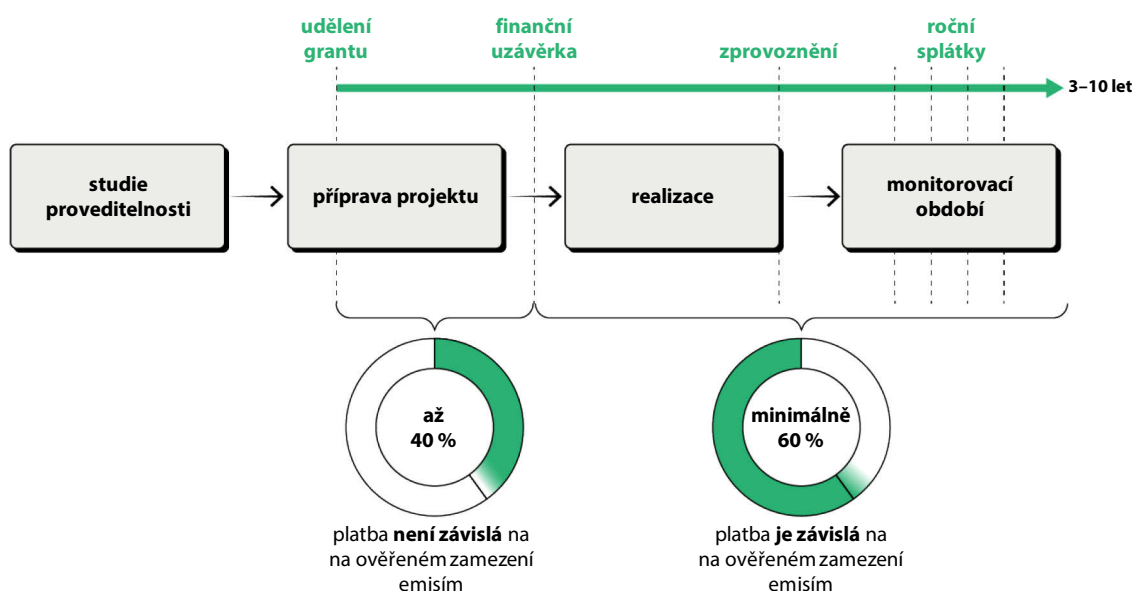
- 21** Model financování a vyplácení prostředků používaný Inovačním fondem by měl být přiměřený podpoře inovativních demonstračních projektů značného rozsahu, které zahrnují určitou míru rizika². Provedli jsme analýzu právního rámce, jímž se vymezuje model financování a vyplácení prostředků pro Inovační fond. Zkoumali jsme rovněž, zda Inovační fond zohlednil doporučení uvedená v naší [zvláštní zprávě 24/2018](#) o zachycování uhlíku, která se zaměřovala na předchůdce Inovačního fondu na období 2012–2020, rezervu pro nové účastníky na trhu 300 (NER 300).
- 22** Zjistili jsme, že Inovační fond vychází ze zkušeností získaných z programu NER 300, který využíval model platby po odevzdání, v jehož rámci bylo financování poskytováno až po zahájení provozu projektů. V té době jsme dospěli k závěru, že přístup k financování používaný pro program NER 300 plně neodpovídá potřebám snižování rizik a financování demonstračních projektů³.

² Čl. 10a odst. 8, dvanáctý pododstavec [směrnice o ETS](#) a [zvláštní zpráva 24/2018](#), doporučení 1 a 4.

³ [Zvláštní zpráva 24/2018](#), bod 65.

23 Směrnice o ETS stanoví výši podpory a základní model financování a vyplácení prostředků z Inovačního fondu. V nařízení o Inovačním fondu se stanoví, že **granty se vyplácejí na základě splnění milníků** (finanční uzávěrka, zahájení provozu) a na základě **ověření, že došlo ke skutečnému zamezení emisím skleníkových plynů** (**obrázek 3**). Komise má jen málo možností flexibility, pokud jde o způsob správy tohoto modelu. Zejména nemůže prodloužit finanční uzávěrku nad rámec čtyřletého limitu stanoveného právními předpisy, a to ani v případě, že to považuje za odůvodněné na základě stupně inovace dané technologie. To přispělo k tomu, že řada projektů byla ukončena před dokončením (bod 52).

Obrázek 3 | Model financování a vyplácení prostředků z Inovačního fondu

Zdroj: EÚD na základě [internetových stránek GŘ CLIMA](#).

24 Stejně jako program NER 300 se i Inovační fond zaměřuje na dosahování výsledků. Na rozdíl od programu NER 300 však umožňuje vyplácet část grantu, když příjemci dokončí fázi plánování projektu, jinými slovy po finanční uzávěrce. Inovační fond má navíc vyšší míru financování, která činí 60 %, zatímco u programu NER 300 to bylo 50 %. Během dotazování mezi žadateli a příjemci projektů se potvrdilo, že upravený přístup k financování spolu se zvýšenou mírou financování zvýšil atraktivitu Inovačního fondu pro předkladatele projektů.

Řízení zdrojů Inovačního fondu ze strany Komise nebylo založeno na strukturované analýze

- 25** Komise očekává, že zdroje Inovačního fondu dosáhnou přibližně 40 miliard EUR (bod [02](#)). Aby bylo možné prostředky fondu vhodně přidělovat na projekty, jež přispívají k cílům Inovačního fondu, jak jsou stanoveny ve směrnici o systému ETS, měla by mít Komise zavedenou soudržnou obecnou strategii. Měla by být vypracována strukturovaná analýza v úzké spolupráci se zúčastněnými stranami (např. průmyslovými odvětvími, poskytovateli čistých technologií, finančními institucemi, výzkumnými organizacemi), která by měla být důsledně uplatňována při přípravě a provádění výzev k podávání návrhů a výběrových řízení. Přezkoumali jsme obecnou dokumentaci týkající se návrhu a provádění výzev k předkládání žádostí a výběrových řízení prováděných v rámci Inovačního fondu, včetně přidělování finančních prostředků z Inovačního fondu konkrétním technologickým oblastem a odvětvím.
- 26** Technologická odvětví, která jsou způsobilá pro podporu z Inovačního fondu (energeticky náročná odvětví, obnovitelné zdroje energie, ukládání energie, zachycování, využívání a ukládání uhlíku, bezuhlíková řešení v oblasti mobility a budov), jsou stanovena ve směrnici o ETS a v nařízení o Inovačním fondu. V rámci těchto odvětví může Komise podle svého uvážení přidělovat dostupné prostředky z Inovačního fondu konkrétním technologickým oblastem nebo tematickým okruhům.
- 27** Zjistili jsme několik konkrétních příkladů nesouladu mezi stanovením priorit a odezvou odvětví. Do roku 2022 uplatňovala Komise ve svých výzvách k podávání návrhů odvětvovou neutralitu a rozdělovala rozpočet pouze podle velikosti projektu (projekty malého a velkého rozsahu). Od zahájení plánu REPowerEU v témže roce však Komise začala **výzvy k podávání návrhů (a jejich rozpočty) přizpůsobovat novým politickým prioritám**. Konkrétními příklady tohoto posunu jsou definice konkrétních témat výzev v souvislosti s Evropskou vodíkovou bankou, aktem o průmyslu pro nulové čisté emise a průmyslovou politikou EU v oblasti baterií. Nenašli jsme žádné důkazní informace o tom, že by Komise přijala konkrétní strategii nebo provedla strukturovanou analýzu na podporu přidělování zdrojů z Inovačního fondu na tyto nově vznikající priority. Zjistili jsme, že odezva odvětví na výzvy týkající se těchto politických priorit byla nízká (viz příklady v [rámečku 3](#)).

Rámeček 3

Příklady nesouladu mezi stanovením priorit a odezvou odvětví

Evropská vodíková banka byla vytvořena, aby pomohla dosáhnout cíle plánu REPowerEU vyrábět v EU do roku 2030 deset milionů tun vodíku z obnovitelných zdrojů. Inovační fond přidělil 2 miliardy EUR na výzvy k předkládání nabídek na výrobu vodíku z obnovitelných zdrojů zveřejněné v listopadu 2023 a prosinci 2024. Odezva na tyto výzvy klesla ze 132 návrhů v roce 2023 na 61 v roce 2024, což odráží klesající zájem o podporu z Inovačního fondu v tomto odvětví.

Komise v březnu 2023 navrhla přijetí **aktu o průmyslu pro nulové čisté emise** s cílem do roku 2030 dosáhnout v EU výrobní kapacity v oblasti klíčových strategických technologií pro nulové čisté emise a jejich klíčových součástí ve výši 40 %. Výzvy Inovačního fondu k podávání návrhů z let 2023 a 2024 zahrnovaly konkrétní témata týkající se výroby čistých technologií, přičemž na podporu projektů na výrobu inovativních součástí čistých technologií pro výrobu a spotřebu vodíku, obnovitelnou energii a skladování energie byl vyčleněn celkový rozpočet ve výši 2,1 miliardy EUR. Komise obdržela 94 návrhů a 85 z nich přijala. Pouze 36 z nich však dosáhlo minimálního počtu bodů stanoveného ve výzvě. Komise vybrala všechny tyto návrhy kromě pěti. Komise sice přidělila celý dostupný rozpočet, avšak soutěžní ráz procesu byl oslaben.

Komise také dne 6. prosince 2023 **oznámila**, že z Inovačního fondu budou během tří let poskytnuty 3 miliardy EUR na podporu investic do výrobních kapacit EU pro udržitelné baterie, které jsou považovány za nezbytné pro zelenou transformaci. V souladu s tím byla ve výzvě k podávání návrhů z roku 2024 vyčleněna 1 miliarda EUR na výrobu bateriových článků pro elektrická vozidla. V odezvě na výzvu bylo podáno pouze 14 návrhů. Komise vybrala všech 6 projektů, které dosáhly minimálního počtu bodů stanoveného ve výzvě; 15 % rozpočtu tak zůstalo nevyužito. K červnu 2025 nebyla dosud podepsána ani jedna grantová dohoda.

- 28** Inovační fond se tak stal jedním z klíčových prvků financování pro provádění různých politik EU a zároveň zkušební půdou pro nové politické zásahy. Přidělení rozpočtu Inovačního fondu je do značné míry závislé na nových politických prioritách, které jsou v daném okamžiku předmětem diskuse. Existuje proto riziko, že prováděná opatření nebudou mít potřebný význam pro dosažení cílů fondu. Kromě toho je přidělování prostředků z Inovačního fondu konkrétním technologickým odvětvím často předmětem sporů, zejména ze strany konkrétních průmyslových sdružení⁴, která zastupují zájmy svých členů, ale také ze strany akademické obce⁵.
- 29** Komise navrhla vytvoření Evropského fondu pro konkurenceschopnost (ECF) jako součást víceletého finančního rámce na období 2028–2034. Podle navrhovaného [nařízení o ECF](#) se předpokládá, že Inovační fond bude nadále fungovat samostatně a že Komise zajistí koordinaci mezi Inovačním fondem a fondem ECF (bod [08 přílohy I](#)). Oba nástroje jsou zakotveny v rámci průmyslové politiky EU, který upřednostňuje posílení vedoucího postavení Evropy v oblasti čistých a nulových čistých technologií.

Nejistota vede ke kumulaci finančních zdrojů

- 30** Inovační fond je financován z prodeje povolenek ETS na společné dražební platformě ETS. Komise je odpovědná za plánování dražeb povolenek ETS přidělených do Inovačního fondu s cílem maximalizovat jejich výnosy. Přitom musí náležitě zohlednit zásady otevřenosti, transparentnosti, harmonizace, nediskriminace, předvídatelnosti a nákladové efektivnosti, které se vztahují na systém ETS⁶. Komise je rovněž odpovědná za odhady potřeb fondu a v případě potřeby za předzásobení finančních prostředků Inovačního fondu, aby byla zajištěna dostatečná úroveň zdrojů⁷. Prověřovali jsme dokumentaci týkající se prodeje povolenek ETS, včetně dostupných odhadů a rozpočtových postupů, a finanční účty a zprávy o plnění fondu.

⁴ Společné prohlášení sdružení pro obnovitelné zdroje energie: *We need to redesign Innovation Fund calls to invest into Europe's energy system* (květen 2024) a *The Innovation Fund is not advancing European renewable energy technology* (květen 2022).

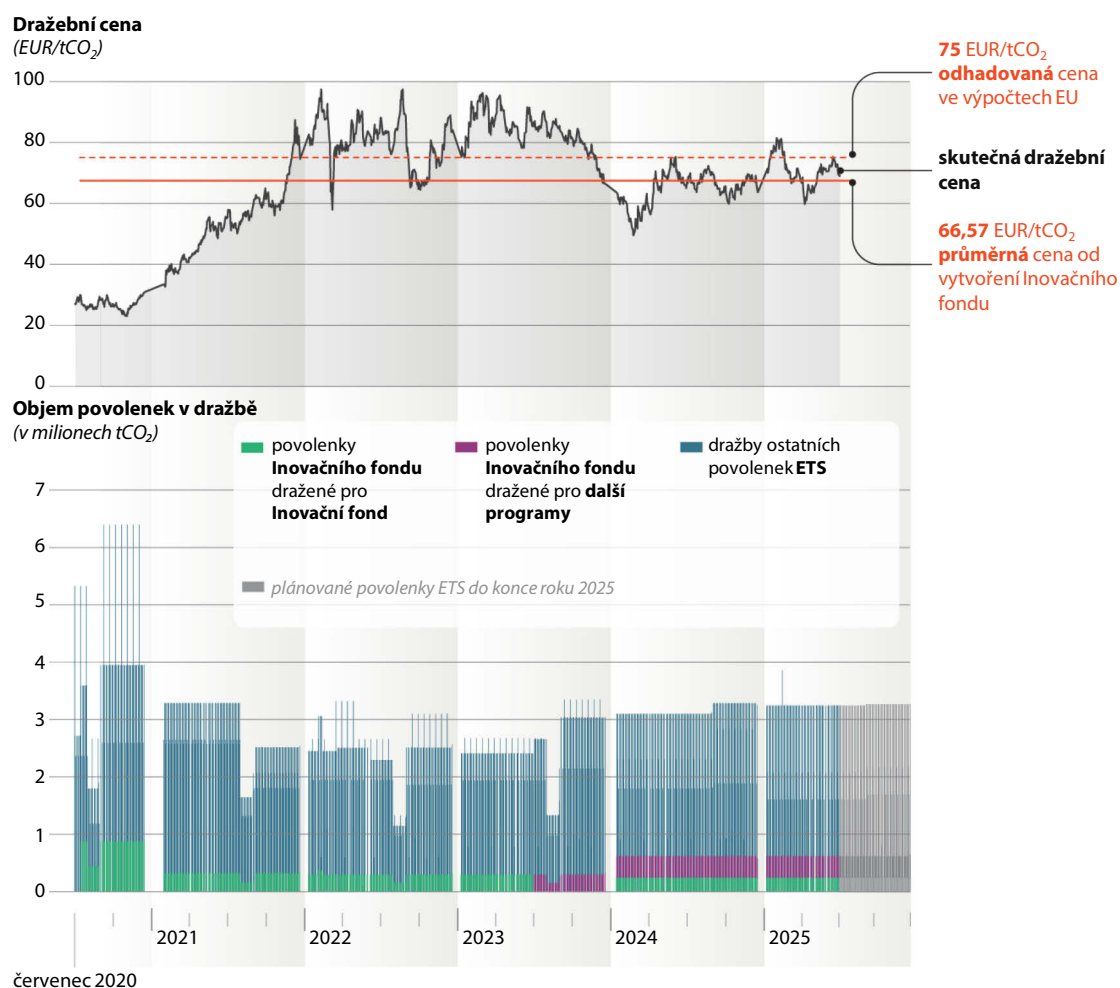
⁵ *EU Innovation Policy - How to Escape the Middle Technology Trap* – zpráva Skupiny pro analýzu evropské politiky.

⁶ Čl. 10 odst. 4, první a druhý pododstavec a čl. 10a odst. 8, čtrnáctý pododstavec [směrnice o ETS](#).

⁷ Tamtéž, čl. 10a odst. 8, druhý pododstavec.

- 31** V roce 2015 Komise odhadovala, že celkový rozpočet 400 milionů povolenek ETS přidělených do Inovačního fondu přinese v období 2020–2030 až 10 miliard EUR. Počet povolenek přidělených do Inovačního fondu se mezitím zvýšil. Podle nejnovějšího odhadu Komise budou celkové finanční prostředky pro Inovační fond v období 2020–2030 z prodeje 530 milionů povolenek činit přibližně 40 miliard EUR.
- 32** Peněžně vyjádřená hodnota povolenek Inovačního fondu v rámci systému ETS vydražených do 30. června 2025 činila 18,7 miliardy EUR, z čehož 6,7 miliardy EUR bylo převedeno do Nástroje pro oživení a odolnost na financování opatření REPowerEU a 12,0 miliardy EUR zůstalo k dispozici Inovačnímu fondu. **Ta již překročila původně předpokládanou hodnotu 10 miliard EUR** na celé období 2020–2030.
- 33** Cena povolenek ETS vykazovala během provádění Inovačního fondu značnou volatilitu. V období od července 2020 do června 2025 se cena povolenek ETS v dražbách pohybovala v rozmezí 23,02 až 97,51 EUR za tunu CO₂, přičemž průměrná cena činila 66,32 EUR. Tento průměr je výrazně vyšší než referenční ceny uhlíku, které Komise použila pro své první odhady (25 EUR/tCO₂), ale nižší než současná referenční cena (75 EUR/tCO₂). Zjistili jsme, že přístup Komise k plánování dražeb ETS (**obrázek 4**) vedl ke **stabilnímu toku příjmů**, který byl ovlivněn pouze převodem finančních prostředků do jiných programů.

Obrázek 4 | Vývoj cen uhlíku a počtu prodaných povolenek v systému obchodování s emisemi

Zdroj: EÚD na základě informací zveřejněných společnou dražební platformou ETS.

- 34** Vzhledem k tomu, že výše finančních prostředků pro Inovační fond závisí na výsledcích trhu, je z podstaty věci nejistá. Systém ETS nezahrnuje žádný **mechanismus, který by zajišťoval minimální úroveň finančních zdrojů** pro Inovační fond (viz příklad v **ráměčku 4**). Komise proto musí potvrdit výši zdrojů, které budou k dispozici, dříve, než zjistí částky, které jsou k dispozici pro jednotlivé výzvy. Navíc vzhledem k dlouhodobé povaze jednotlivých projektů v rámci portfolia Inovačního fondu může být platební kalendář prodloužen na více než deset let. Tyto dva faktory vedou k akumulaci značného objemu aktiv, která jsou uchovávána po dlouhou dobu, což s sebou nese riziko ztráty hodnoty.

- 35** Do roku 2023 Komise nepovolovala, aby rozpočet výzev přesahoval částku vybranou v rámci dražeb. Od roku 2023 Komise plánuje rozdělovat prostředky z Inovačního fondu podle očekávaných příjmů, přičemž předpokládá, že míra ukončení vybraných projektů bude dosahovat 10 %. To umožnilo zvýšit částky zahrnuté do rozpočtu pro výzvy k podávání návrhů na roky 2023 a 2024 (*příloha I, obrázek 2*), čímž se zvýšil počet projektů, které by mohly být financovány dříve v prováděcím období, a snížila se potřeba akumulovat aktiva.
- 36** Do konce června 2025 však Inovační fond přesto nashromáždil přibližně 12,3 miliardy EUR, které jsou k dispozici pro projekty (11,6 miliardy EUR již bylo přiděleno prostřednictvím grantových dohod a 0,7 miliardy EUR dosud nebylo přiděleno), zatímco platby na projekty činily 331,8 milionu EUR (2,7 % celkové částky a méně než 1 % očekávaného rozpočtu fondu). V *příloze II* je uveden finanční přehled příjmů a výdajů Inovačního fondu do 30. června 2025.

Rámeček 4

Příklad mechanismu financovaného ze systému obchodování s emisemi s ochranou příjmů

V případě Sociálního klimatického fondu směrnice o ETS stanoví, že Komise musí pokračovat v dražbách povolenek nad rámec původního přidělu, dokud nebude dosaženo předem stanovené minimální úrovně⁸. Správci fondů tak mají vyšší míru jistoty, pokud jde o dostupnost financování, a jsou proto méně závislí na volatilitě trhu ETS. Sociální klimatický fond by měl začít fungovat v roce 2026.

Projekty vykazují zpoždění a každý pátý selhal

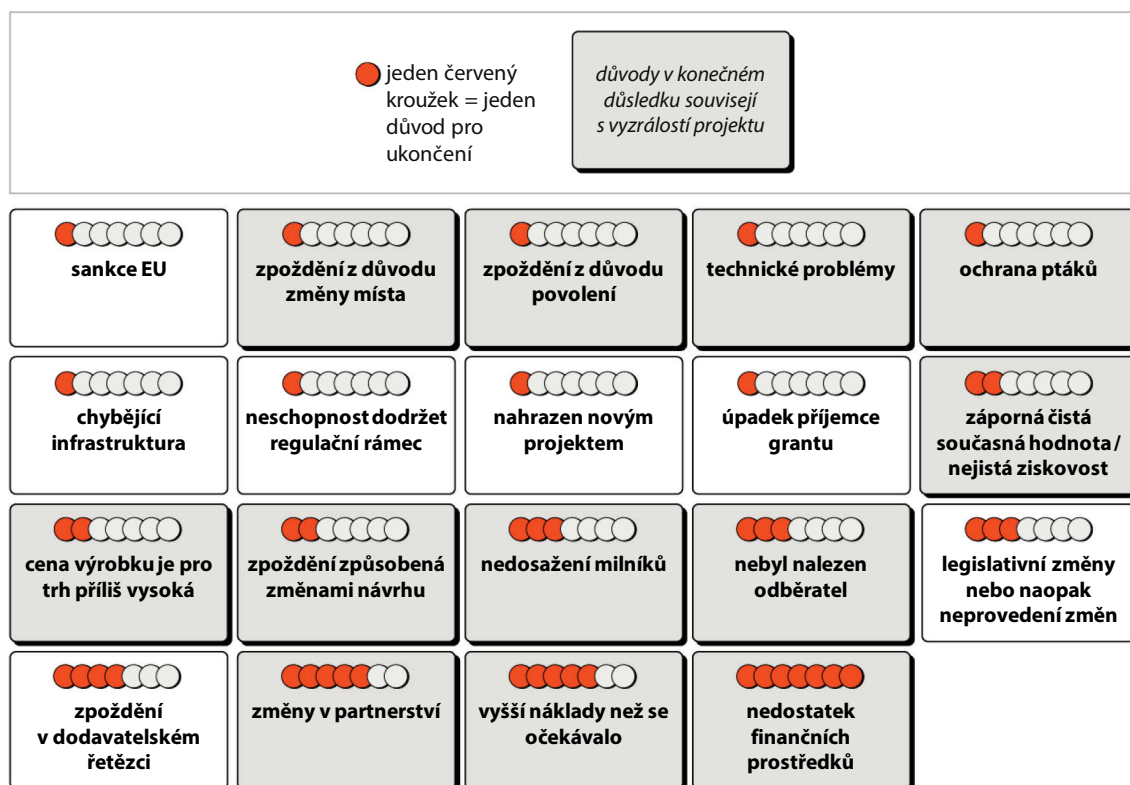
- 37** Inovativní projekty jsou svou podstatou rizikové. Rizika zahrnují životaschopnost základních technických řešení, měnící se podmínky na trhu s energií, surovinami nebo technologickým vybavením a dostupnost doplňkového soukromého nebo veřejného financování. To vše může ovlivnit konečnou ekonomickou životaschopnost projektu, zejména po nedávných znepokojivých událostech ve světě. V prvních fázích realizace projektu si předkladatelé potvrzují platnost původních předpokladů, než přejdou k provádění samotné výstavby zařízení, které je předmětem projektu. Všechny projekty se považují za projekty ve fázi plánování, dokud není sestavena finanční uzávěrka, která je považována za zahájení realizačních prací na projektu.

⁸ Tamtéž, čl. 30d odst. 4.

V dané chvíli je každý pátý původně zadaný projekt zrušen

- 38** Zrušením se rozumí předčasné ukončení projektu buď před podpisem grantové dohody (odstoupení od projektu), nebo po něm (ukončení projektu). K 30. červnu 2025 bylo na základě výzev k podávání návrhů vybráno 228 projektů k podpoře z Inovačního fondu; grantová dohoda byla podepsána u 208 z nich a od 20 projektů předkladatelé odstoupili před podpisem grantové dohody. Z 208 podepsaných projektů jich 20 bylo ukončeno po podpisu dohody. Těchto 40 zrušených projektů představuje přibližně pětinu všech projektů, které byly původně vybrány k podpoře. Rušení projektů má dopad na schopnost Inovačního fondu dosáhnout svého cíle přispět ke snížení emisí skleníkových plynů (bod 65). Na základě dostupné dokumentace a dalších informací získaných z rozhovorů s příjemci podpory na projekty jsme analyzovali důvody, proč byly projekty Inovačního fondu zrušeny.
- 39** 20 projektům, od nichž **příjemci odstoupili před podpisem grantové dohody**, byla poskytnuta podpora z Inovačního fondu v hodnotě 1,1 miliardy EUR. Zjistili jsme, že odstoupení od projektu bylo nejčastěji (ve 14 případech z 20) důsledkem podstatných změn, které byly v projektu provedeny po hodnocení, často v souvislosti s tržními podmínkami a ochotou účastníků přijmout související rizika. V jednom případě účastník nesouhlasil s navrhovaným snížením financování (částečně kvůli chybám ve výpočtech jím provedených); v jiném případě se účastník nebyl schopen zavázat k zajištění požadovaného prodeje a nesouhlasil s platebním kalendářem navrženým agenturou CINEA; v jednom dalším případě účastník odmítl přijmout závazek k dokončení projektu. Odstoupení od dvou projektů iniciovala agentura CINEA v reakci na podstatné změny v rozsahu projektu, které ovlivnily způsobilost nebo spravedlivost postupu hodnocení.
- 40** U 20 projektů, které byly **ukončeny po podpisu grantové dohody**, došlo k ukončení obvykle před sestavením finanční uzávěrky (to byl případ 18 ze 20 ukončených projektů). Finanční uzávěrka je z hlediska realizace projektu považována za „bod, z něhož není návratu“. Zjistili jsme, že ve většině případů bylo ukončení projektů důsledkem situací, které nakonec souvisely s tím, že projekty byly méně vyzrálé, než bylo stanoveno v průběhu procesu hodnocení (**obrázek 5**). Jednalo se o případy, kdy se nepodařilo zajistit dodatečné financování projektu, kdy došlo k odchylkám v nákladech projektu oproti původním odhadům a kdy došlo k odchodu klíčových partnerů projektu, což v mnoha případech vedlo ke zrušení přístupu k technologii, na níž byl projekt založen. Existovaly také důvody související s vývojem trhu, a to jak na straně nabídky, tak na straně poptávky. Ve třech případech byl projekt ukončen ze strany agentury CINEA. V těchto případech bylo důvodem nedodržení ustanovení grantové dohody ze strany příjemce, problémy s platební neschopností a důsledek zavedení sankcí EU (ruské vlastnictví). Kromě toho jsme zaznamenali, že předčasné ukončení se týkala zejména projektů velkého rozsahu vybraných v rámci výzvy z roku 2021 (**příloha III**).

Obrázek 5 | Nejčastější důvody ukončení projektů Inovačního fondu po podpisu grantové dohody

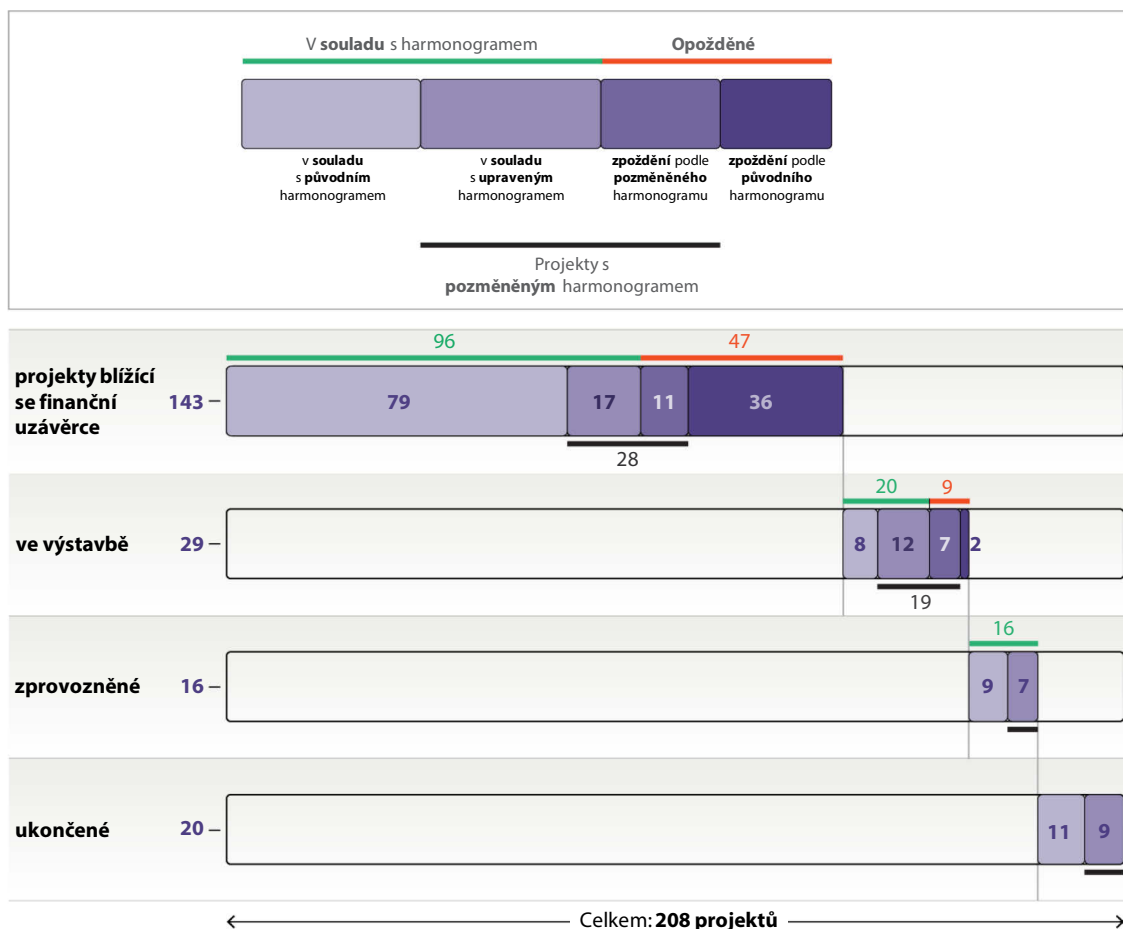

Zdroj: EÚD na základě informací získaných z informačních systémů agentury CINEA (pro jeden projekt může platit i několik důvodů).

Časté jsou odklady termínů a zpoždění v realizaci projektů

- 41** Projekty Inovačního fondu musí být realizovány v souladu s harmonogramem uvedeným v grantové dohodě, která musí být změněna, pokud to okolnosti vyžadují. Na [obrázku 6](#) jsou uvedeny podrobné informace o stavu realizace 208 projektů, u nichž byla podepsána grantová dohoda. Zjistili jsme, že **k úpravám termínu finanční uzávěrky dochází běžně**. Původní harmonogram 63 z 208 dohod byl formálně změněn. Podle revidovaných harmonogramů budou upravené projekty, které stále probíhají, uvedeny do provozu v průměru o 14,8 měsíců později, než bylo původně plánováno.

Obrázek 6 | Stav provádění portfolia Inovačního fondu k 30. červnu 2025

Zdroj: EÚD na základě údajů poskytnutých agenturou ESMA.

42 Rovněž jsme zjistili, že dochází k **častým zpožděním při realizaci projektů oproti stanoveným termínům**. Jak je patrné z [obrázku 6](#), ze 143 projektů, které prováděly činnosti před dosažením finanční uzávěrky, jich 47 nesplnilo formální lhůty stanovené v grantové dohodě. Podle našich nejnovějších odhadů založených na údajích z června 2025 nabere těchto 47 projektů průměrné zpoždění 14,5 měsíců oproti stanoveným lhůtám, než dosáhnou finanční uzávěrky. Pokud jde o 29 projektů ve fázi výstavby, 9 z nich se opozdilo oproti harmonogramu dohodnutému v grantové dohodě. Očekáváme, že těchto 9 projektů bude mít po zahájení provozu průměrné zpoždění 6,8 měsíců oproti dohodnutým lhůtám. Celkem 56 dosud probíhajících projektů již překročilo lhůty stanovené v grantových dohodách.

- 43** Důsledkem narůstajících zpoždění a ukončování projektů je **nízká míra vyplácení**. Ve druhém čtvrtletí roku 2025 (tj. pět let po zahájení činnosti Inovačního fondu) činila celková částka plateb příjemcům podpory na projekty 331,8 milionu EUR, což představuje 2,9 % dosud poskytnutých finančních prostředků. To svědčí o stavu realizace projektu, protože podle pravidel Inovačního fondu se vyplacení grantu přímo odvíjí od stavu realizace projektu. Podle modelu financování a vyplácení (**obrázek 3**) by v případě, že by nedošlo k odchylkám od časových harmonogramů stanovených v původních grantových dohodách a všechny projekty by dosáhly finanční uzávěrky podle původních předpokladů, dosáhly platby na projekty Inovačního fondu 2,1 miliardy EUR.
- 44** Vzhledem k tomu, že Inovační fond je stále v poměrně rané fázi provádění, o čemž svědčí i značný počet projektů, které dosud nedospěly k finanční uzávěrce, a nízký objem skutečně vyplacené podpory z Inovačního fondu, **lze očekávat, že dojde ke zpoždění nebo ukončení dalších projektů**. K 30. červnu 2025 probíhal proces ukončení dvou dalších projektů. Kromě toho existuje riziko ukončení 47 projektů, u nichž v současné době neběží smluvní lhůta pro finanční uzávěrku (bod **42**); toto riziko je obzvláště vysoké u 14 projektů, které jsou méně než šest měsíců od čtyřleté finanční uzávěrky. To by mělo další dopad na schopnost Inovačního fondu dosáhnout svého cíle, kterým je přispět ke snížení emisí skleníkových plynů.

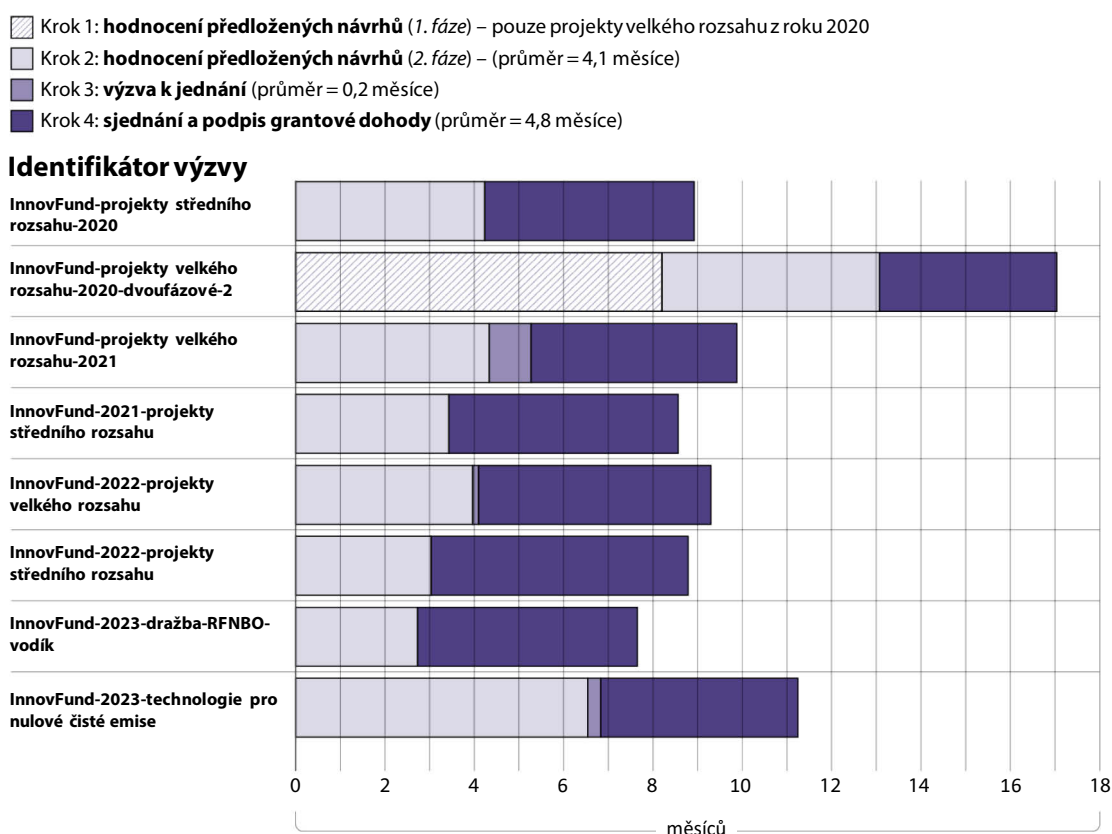
Výběrová řízení byla obecně prováděna včas a byla dobře zdokumentovaná

- 45** Projekty musí být vybírány na základě svého přínosu k cílům Inovačního fondu. Kritéria pro udělení grantu z Inovačního fondu by měla být důsledně uplatňována při hodnocení, výběru i sjednávání a grantové dohody by měly být podepisovány v přiměřené lhůtě⁹. Podrobně jsme přezkoumali vzorek čtyř výzev k podávání návrhů (z 11 výzev zveřejněných v letech 2020–2023). U každé výzvy jsme přezkoumávali provádění postupů hodnocení, sjednávání a výběru.

⁹ Čl. 10a odst. 8, devátý a sedmáctý. pododstavec [směrnice o ETS](#); čl. 11 odst. 1 [nařízení o Inovačním fondu](#); článek 194 [finančního nařízení](#) a [zvláštní zpráva 24/2018](#), doporučení 4b.

46 Zjistili jsme, že jednotlivé fáze procesu byly dostatečně přesně vymezeny a dobře zdokumentovány. Zjistili jsme také, že délka výběrového řízení byla kratší než v případě předchůdce Inovačního fondu – NER 300. Některé postupy však překročily devítiměsíční lhůtu stanovenou finančním nařízením (výzvy s identifikátory LSC-2021, 2022-LSC a 2023-NZT – viz [obrázek 7](#)). Nejdelší postup byl u výběru projektů velkého rozsahu z roku 2020, který probíhal ve dvou fázích, a trval tedy podstatně déle. Komise a agentura CINEA následně použily pouze jednodušší postup.

Obrázek 7 | Doba do uzavření smlouvy u projektů Inovačního fondu

Zdroj: EÚD na základě údajů získaných z informačních systémů Komise.

47 V [nařízení o Inovačním fondu](#) je stanoveno pět kritérií pro výběr projektů Inovačního fondu¹⁰. Komise a agentura CINEA musí zajistit, aby granty byly udělovány podle těchto kritérií transparentním a technologicky neutrálním způsobem. Komise může upravit jejich váhový koeficient pro každou výzvu ([příloha IV](#)). Prověřovali jsme, jak byla kritéria pro udělení grantu uplatňována ve všech čtyřech vybraných výzvách. Celkově se domníváme, že Komise a agentura CINEA uplatňovaly kritéria pro udělení grantu na výzvy způsobem stanoveným v nařízení o Inovačním fondu.

¹⁰ Čl. 10a odst. 8, 9. a 17. pododstavec [směrnice o ETS](#) a čl. 11 odst. 1 [nařízení o Inovačním fondu](#).

Vyzrállost projektů byla hodnocena kladně, projekty však mají zpoždění a jsou rušeny

- 48** Nařízení o Inovačním fondu se stanoví, že vyzrállost projektu musí být posuzována podle vyhlídky na dosažení finanční uzávěrky v předem stanovené lhůtě, a to nejpozději do čtyř let od rozhodnutí o udělení grantu. Do tohoto termínu je třeba mít podepsány všechny dohody o projektu a financování, včetně získání všech potřebných povolení, smluv o dílo na stavební práce a kupních smluv. Po dosažení finanční uzávěrky projektu může být vyplaceno až 40 % celkových finančních prostředků.
- 49** Navzdory tomu, že řada projektů Inovačního fondu byla vyhodnocena jako vyspělé, docházelo u nich ke zrušení (bod **38**), k formálním změnám harmonogramů projektů, které posouvaly finanční uzávěrku (bod **41**), a ke zpožděním při provádění projektů ve srovnání s dohodnutými harmonogramy (bod **42**).
- 50** Abychom porozuměli faktorům spojeným s posuzováním vyzrállosti projektů během hodnocení a jejího dopadu na zpoždění a rušení projektů, zaměřili jsme se na první výzvu Inovačního fondu pro projekty velkého rozsahu vyhlášenou v roce 2020, která nám poskytla dlouhodobější perspektivu. Zjistili jsme, že v případě této výzvy bylo nutné posunout termíny zprovoznění v průměru o 24 měsíců. Pět z projektů, které měly být zahájeny v letech 2025 až 2027, nebude připraveno před rokem 2028, a jeden projekt byl ukončen před dosažením finanční uzávěrky. V **rámečku 5** jsou uvedeny podrobnější informace o změnách termínů pro finanční uzávěrku v rámci této první výzvy velkého rozsahu a o důvodech těchto změn.

Rámeček 5

Změna lhůt pro finanční uzávěrky projektů velkého rozsahu vybraných v rámci výzvy z roku 2020

V březnu 2022 Komise přidělila 1,15 miliardy EUR sedmi projektům velkého rozsahu vybraným v rámci Inovačního fondu po ukončení první výzvy k podávání návrhů vyhlášené v roce 2020. U těchto sedmi projektů byly lhůty finanční uzávěrky v grantových dohodách stanoveny mezi prosincem 2022 a červnem 2024. Do března 2025 schválila Komise finanční uzávěrku jednoho z těchto sedmi projektů. Šest ze sedmi grantových dohod muselo být změněno za účelem odložení lhůty pro finanční uzávěrku. Mezi problémy, s nimiž se tyto projekty potýkaly, patřilo výrazné zvýšení požadavků na kapitálové výdaje, změny v návrhu projektu, potíže při získávání stavebních a environmentálních povolení a zpoždění při získávání dalších finančních prostředků z jiných zdrojů.

- 51** Posuzovali jsme také, jak externí odborníci zapojení do procesu hodnocení posuzovali vyzrálост projektů ve výzvě velkého rozsahu z roku 2020 ([příloha V](#)). Zjistili jsme, že v hodnoticích zprávách byly vybrané projekty posouzeny jako dostatečně vyspělé. Později tyto projekty vyžadovaly změny finanční uzávěrky a čelily zpožděním při provádění.
- 52** Z toho vyplývá, že může být nutné proces hodnocení posílit, aby dokázal lépe odhalit, kdy žadatelé nadhodnocují vyspělost projektu. Vzhledem k tomu, že pojem finanční uzávěrka (čtyřletá lhůta po udělení financování a požadavky tohoto milníku) je stanoven v právních předpisech (bod [48](#)), má Komise jen malý prostor pro flexibilní výklad. Nemůže upravovat požadavky na základě vlastního posouzení složitosti nebo velikosti financovaných projektů. To přispělo k tomu, že řada projektů byla ukončena před dokončením (bod [40](#)), čímž se snížila schopnost Inovačního fondu účinně přispívat ke snižování emisí skleníkových plynů.

Podle prvních ukazatelů nejsou výsledky v oblasti snižování emisí skleníkových plynů uspokojivé

- 53** Projekty Inovačního fondu by měly významně přispět k dosažení cílů EU v oblasti klimatu a energetiky a zároveň přispívat k plnění cílů v oblasti znečištění a oběhového hospodářství. Agentura CINEA posuzuje stav probíhajícího procesu na základě informací poskytnutých příjemci a přijímá podle potřeby opatření. Způsob podávání zpráv by měl zajišťovat jasný přehled o stavu portfolia projektů Inovačního fondu a uvádět počet již zprovozněných projektů a jejich plánované a skutečné snížení emisí skleníkových plynů. U projektů, které jsou již zprovozněné, by kumulativní skutečné snížení emisí skleníkových plynů během prvních let provozu nemělo být významně nižší, než je stanovená cílová hodnota¹¹.
- 54** Jak je znázorněno na [obrázku 6](#), do 30. června 2025 vstoupilo do provozní fáze 16 projektů, což znamená, že technická zařízení podpořená z Inovačního fondu zahájila provoz. Jedenáct z těchto zařízení bylo v prvním roce provozu, tři ve druhém roce provozu a zbývající dvě byla v provozu již třetím rokem. Těchto 16 projektů má schopnost dosáhnout odpovídajícího snížení emisí CO₂, což odůvodňuje poskytnutí podpory z Inovačního fondu.

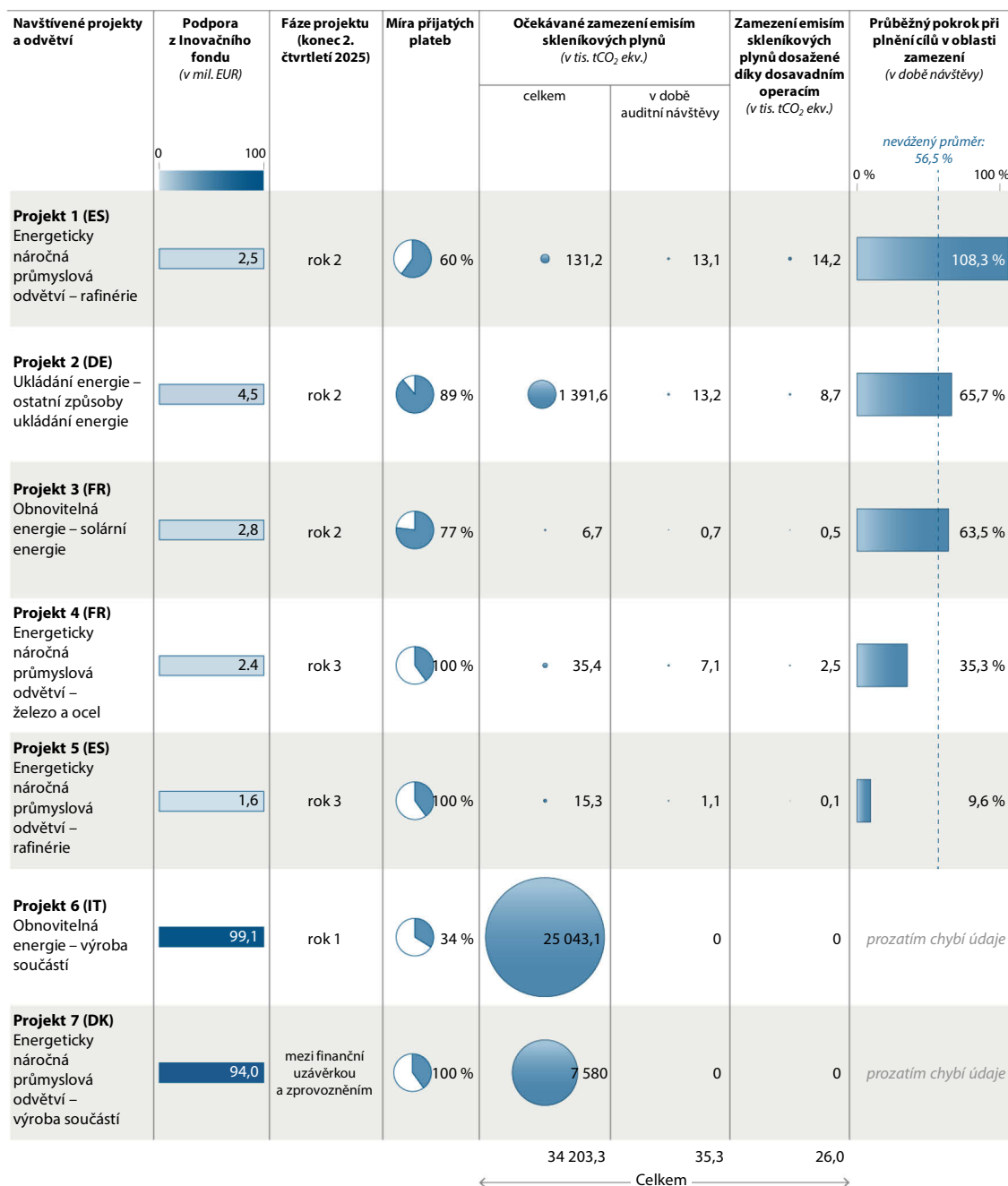
¹¹ Čl. 10a odst. 8, sedmnáctý pododstavec [směrnice o ETS](#); články 18 a 23 [nařízení o Inovačním fondu](#); články 21, 22 a 25 [vzorové grantové dohody Inovačního fondu](#).

- 55** V nařízení o Inovačním fondu se stanoví, že vyplacení nejméně 60 % celkové částky financování je podmíněno ověřením skutečného zamezení emisím skleníkových plynů během monitorovacího období, které obvykle trvá tři až pět let ve srovnání s desetiletým referenčním obdobím použitým pro posouzení potenciálu zamezení emisím při výběru projektů. Toto ověření sloužilo k určení, zda projekty obdrží celou grantovou podporu nebo její část.

Projekty poskytly zamýšlené technologie, ale dosáhly menšího snížení emisí skleníkových plynů, než se předpokládalo

- 56** Provedli jsme kontroly na místě pouze u pěti projektů Inovačního fondu, které vykazaly provozní výsledky k červnu 2025, a u dvou velkých projektů, které v době auditu zahájily provoz nebo se k jeho zahájení blížily. Na základě přezkumu dokumentace, kterou měla agentura CINEA k dispozici, a dalších informací získaných během našich auditních návštěv jsme zhodnotili výsledky, kterých tyto projekty dosud dosáhly. Podrobně jsme posuzovali, zda dosáhly zamýšlených výsledků, pokud jde o ekvivalentní emise skleníkových plynů. Rovněž jsme zjišťovali, zda poskytly zamýšlenou technologii, zda si zachovaly svůj inovativní charakter a zda zmobilizovaly původně plánované finanční zdroje. [Příloha VI](#) obsahuje shrnutí našeho hodnocení jednotlivých projektů, které jsme navštívili.
- 57** Navzdory technické složitosti technologií financovaných z Inovačního fondu se všem sedmi projektům podařilo vyvinout zamýšlenou technologii, i když v některých případech u nich došlo ke zpoždění oproti původnímu harmonogramu.
- 58** U většiny projektů, které jsme navštívili, nesplňovaly výsledky v oblasti zamezení emisím očekávání. V době našich návštěv se podařilo zamezit emisím ve výši ekvivalentu 25 952 tun CO₂, což představuje 74 % celkového očekávaného množství. Plnění na úrovni jednotlivých projektů **zaostávala za očekáváním** ve všech případech s výjimkou jednoho a **výrazně zaostávalo za očekáváním** u dvou z pěti projektů, které byly v době návštěv již zprovozněny. Těchto pět projektů dosáhlo v průměru 57 % očekávaných výsledků ([obrázek 8](#)).

Obrázek 8 | Přehled pokroku navštívených projektů v oblasti zamezení emisím skleníkových plynů

Zdroj: EÚD na základě informací získaných během kontrol na místě.

59 Analyzovali jsme důvody, které stály za výsledky navštívených projektů.

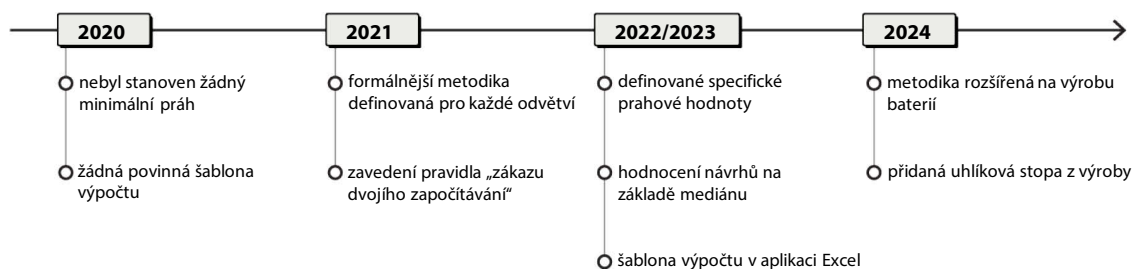
- Tři projekty, které dosáhly alespoň 60 % pokroku při plnění cíle, se týkaly výroby energie z obnovitelných zdrojů a výroby zásobníků pro ukládání energie. Pro projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie byl přínosem všeobecný nárůst cen energie, který zvýšil prodejnost jejich výrobků.
- Dva projekty, které výrazně zaostávaly za cílovou hodnotou, se týkaly energeticky náročných odvětví. Jejich provoz byl výrazně ovlivněn tržními podmínkami, a to na straně poptávky (neschopnost najít zákazníky pro svůj inovativní výrobek nebo službu) nebo na straně nabídky (nedostatek klíčových materiálů nezbytných pro provoz inovativní technologie na plný výkon).

60 Výsledky všech těchto projektů s výjimkou jednoho nedosahují v počátečních fázích realizace očekávaných výsledků (bod 58). Doba pro ověření skutečného zamezení emisím skleníkových plynů u těchto pěti projektů byla tři roky (bod 55). Toto krátké ověřovací období může vést ke snížení grantové podpory, kterou projekty dostávají, bez ohledu na skutečné výsledky dosažené na konci desetiletého referenčního období. Ve zvláštních a odůvodněných případech může Komise toto monitorovací období prodloužit změnou grantové dohody.

Potenciál pro zamezení emisím skleníkových plynů může být nadhodnocen

61 Rozhodujícím faktorem pro výběr projektů Inovačního fondu je jejich potenciál zamezit emisím skleníkových plynů. Hodnotitelé jej používají k posouzení dvou z pěti kritérií pro udělení grantu: potenciálu zamezení emisí skleníkových plynů a nákladové efektivity (*příloha IV*). Od roku 2020 má Komise ve spolupráci se Společným výzkumným střediskem a za účasti zúčastněných stran prostřednictvím specializovaných technických seminářů k dispozici metodiku pro posouzení potenciálu zamezení emisím skleníkových plynů. Skládá se ze tří dílčích kritérií: absolutní zamezení, poměrné zamezení a důvěryhodnost výpočtu. Hodnotili jsme tuto metodiku a její vývoj od roku 2020. Metodika byla po každé výzvě upravena na základě zpětné vazby od žadatelů (*obrázek 9*). Z tohoto stálého vývoje je patrné, že Komise zjistila několik omezení tohoto výpočtu.

Obrázek 9 | Vývoj výpočtu zamezení emisím skleníkových plynů

Zdroj: EÚD na základě dokumentace k výzvám.

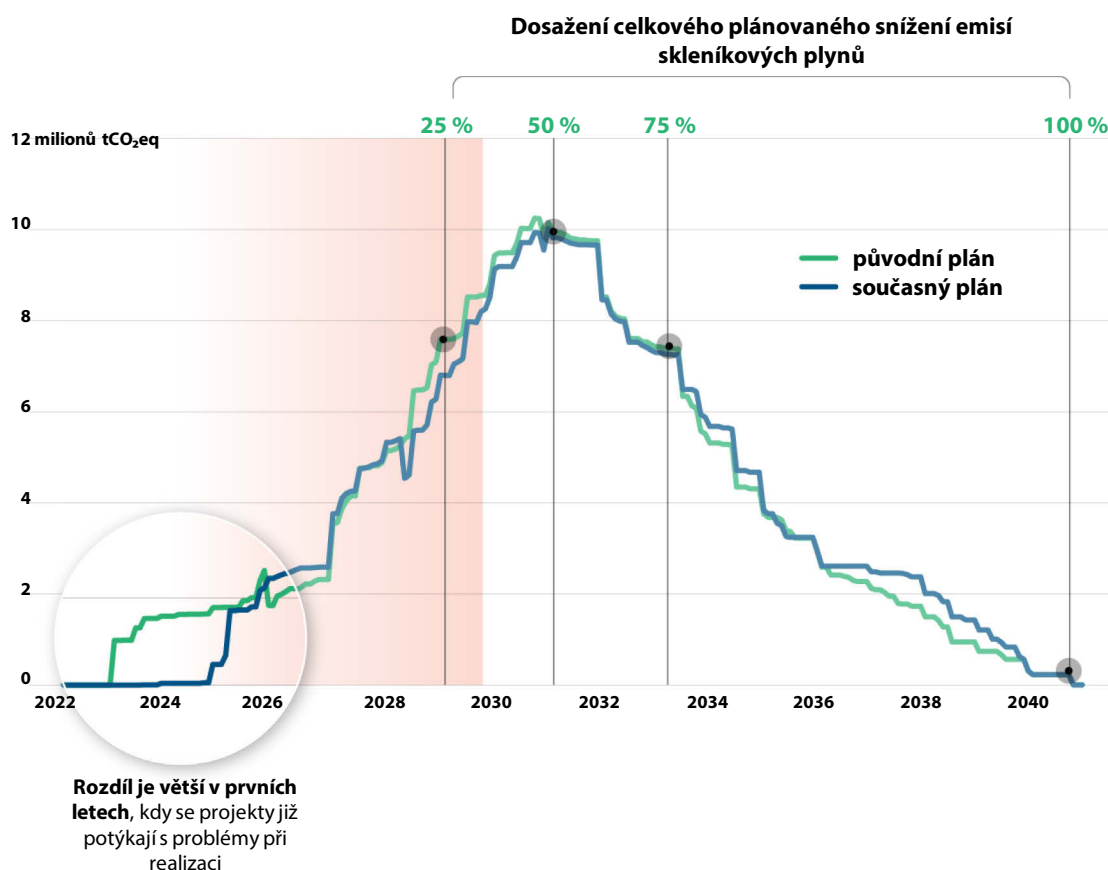
- 62** Metodika výpočtu očekávaných emisí skleníkových plynů je definována podle jednotlivých odvětví a může nadhodnocovat emise skleníkových plynů, kterým se v některých odvětvích zamezí. Například v odvětví ukládání energie se emise skleníkových plynů započítávají při prodeji zařízení pro ukládání uživateli bez ohledu na jeho skutečné využití. V ostatních odvětvích musí příjemci předložit důkazy o skutečném snížení emisí skleníkových plynů.
- 63** V odvětví solární energie bude navíc celkové zamezení emisím nadhodnoceno, pokud Inovační fond podpoří jak výrobu fotovoltaických panelů, tak výrobu solární energie pomocí těchto panelů. Dokumentace k výzvě z roku 2021 připouští rozdíly v podrobnostech výpočtových vzorců pro některá odvětví výzvy, a to z důvodu menších rozdílů v typických projektových návrzích a v důsledku výslovného zohlednění rizik dvojího započítávání.
- 64** Vzhledem k tomu, že výpočet zamezení emisím skleníkových plynů prováděný žadateli je teoretickým postupem závislým na různých faktorech, může vést k příliš optimistickým očekáváním. Tento názor potvrdily i některé zúčastněné strany¹², které tvrdily, že metodika používaná pro výpočet emisí podněcuje žadatele o projekty k tomu, aby své počáteční výpočty prezentovali optimisticky a dosáhli tak lepšího skóre. Riziko příliš optimistických očekávání spolu s kumulovanými zpožděními při finanční uzávěrce a zprovoznění často vede k tomu, že skutečné snížení emisí skleníkových plynů je nižší, než se očekávalo, zejména v prvních letech sledovaného období. Tak tomu bylo i v případě projektů, které jsme navštívili (bod 58).

¹² Zpětná vazba pro GŘ CLIMA poskytnutá organizacemi Sandbag a Carbon Market Watch v květnu 2023 a dokument nevládní organizace Sandbag *Spend Smarter - A bit of advice on climate innovation financing* (prosinec 2022). Oba subjekty se podílejí na činnosti Expertní skupiny pro Inovační fond.

Portfolio Inovačního fondu přineslo nižší výsledky, než se očekávalo

65 Inovační fond byl zřízen s cílem přispět k dosažení cíle snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů o 55 %. Očekávalo se, že 208 projektů dosud financovaných z Inovačního fondu dosáhne do roku 2041 snížení emisí skleníkových plynů o odpovídajícího 888,9 milionu tun CO₂; 0,59 milionu tun z tohoto snížení mělo být dosaženo do prosince 2024. I kdyby projekty Inovačního fondu přinesly očekávané výsledky v souladu s původním plánem, jejich dlouhá doba plánování a realizace znamená, že je nepravděpodobné, že by se do roku 2030 podařilo naplnit celková očekávání (**obrázek 10**).

Obrázek 10 | Plánované snížení emisí skleníkových plynů

Zdroj: EÚD na základě údajů agentury CINEA.

66 Do června 2025 však portfolio Inovačního fondu přispělo ke snížení emisí skleníkových plynů o pouhých 25 952 tun CO₂. Tento objem odpovídá individuálnímu podílu projektů, které jsme navštívili na místě a které byly jedinými projekty, jež k tomuto datu vykázaly výsledky. Tento podíl zdaleka nedosahuje celkového snížení emisí skleníkových plynů, které Komise na základě grantových dohod odhaduje. Tento podíl rovněž **představuje malý pokrok (méně než 5 %) ve srovnání se snížením, které se u 208 projektů portfolia Inovačního fondu očekávalo do prosince 2024 (592 453 tCO₂)**.

Tuto zprávu přijal senát I, jemuž předsedá João Leão, člen Účetního dvora, v Lucemburku na svém zasedání dne 25. února 2026.

Za Účetní dvůr

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Tony Murphy'.

Tony Murphy
předseda

Přílohy

Příloha I – O auditu

Základní vlastnosti Inovačního fondu

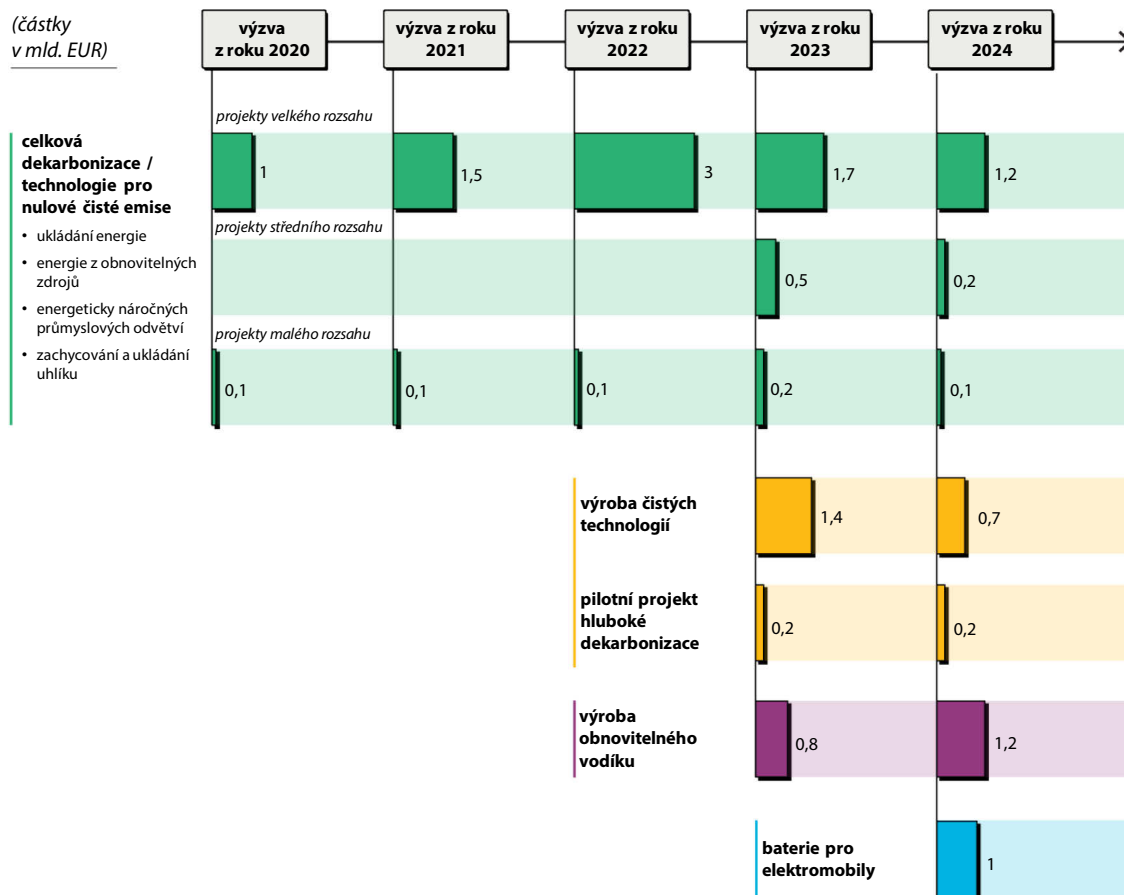
Politické souvislosti

- 01** EU si stanovila cíl stát se do roku 2050 prvním klimaticky neutrálním kontinentem. Dosažení tohoto cíle bude vyžadovat úplné odstranění čistých emisí skleníkových plynů, které by již v roce 2030 měly být o 55 % nižší než v roce 1990. V návaznosti na tyto cíle zahájila EU řadu iniciativ zaměřených na dekarbonizaci hospodářství EU.
- 02** Systém obchodování s emisemi (ETS) je základním kamenem politiky EU v oblasti klimatu a jejím klíčovým nástrojem pro nákladově efektivní snižování emisí skleníkových plynů. Funguje na principu obchodního systému stanovujícího stropy emisí, kdy je omezeno celkové množství skleníkových plynů, které je možné vypouštět. Společnosti z různých odvětví – výroby elektřiny a tepla, průmyslové výroby, letecké a námořní dopravy – se ucházejí o právo produkovat emise skleníkových plynů v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“.

Inovační fond

- 03** Stejně jako jeho předchůdce, program rezerva pro nové účastníky na trhu 300 (NER 300), je i Inovační fond navržen tak, aby doplňoval fungování systému ETS poskytováním cílených investic do inovativních technologií, které mohou potenciálně významně snížit emise skleníkových plynů. Inovační fond podporuje inovace v oblasti nízkouhlíkových a bezuhlíkových metod, procesů a technologií, které významně přispívají k dekarbonizaci klíčových odvětví hospodářství EU a přispívají také k cílům nulového znečištění a oběhovosti.
- 04** Rozsah opatření a odvětví, na která se vztahuje Inovační fond, se v průběhu času vyvíjel ([obrázek 1](#)).

Obrázek 1 | Vývoj oblastí Inovačního fondu v jednotlivých výzvách

Zdroj: EÚD na základě dokumentace k výzvám.

05 Dva povinné milníky¹ vymezují průběh jednotlivých fází standardního projektového cyklu:

- dosažení „finanční uzávěrky“, tj. okamžiku v cyklu, kdy byly podepsány všechny dohody o projektu a financování a byly splněny všechny požadované podmínky v nich obsažené, a
- „zprovoznění“, tj. okamžiku v cyklu, kdy byly nainstalovány a vyzkoušeny všechny prvky a systémy potřebné pro fungování projektu a byly zahájeny činnosti, jejichž výsledkem je účinné zamezení emisím skleníkových plynů;

¹ Čl. 2 odst. 1 a 2 a čl. 6 odst. 2 nařízení o Inovačním fondu.

06 Na základě tohoto cyklu vývoje projektu a v souladu s pravidly stanovenými ve směrnici o ETS a nařízení o Inovačním fondu poskytuje Inovační fond paušální granty až do výše 60 % příslušných nákladů projektu. Vyplácení paušálních grantů se řídí následujícími stropy.

- Až 40 % celkového grantu (tj. až 24 % příslušných nákladů na projekt) může být vyplaceno, jakmile projekt dosáhne finanční uzávěrky, nezávisle na ověřeném snížení emisí skleníkových plynů.
- Zbývajících 60 % grantu (nebo 36 % příslušných nákladů na projekt) je vyplaceno po finanční uzávěrce, obvykle v okamžiku, kdy projekt dosáhne provozních výsledků, neboli snížení emisí skleníkových plynů, kvůli kterému byl vybrán k financování.

Platby jsou schvalovány podle harmonogramu stanoveného v grantové dohodě. Projekty, které nedosáhnou finanční uzávěrky, obvykle nedostanou žádné finanční prostředky. Projektům, které po zprovoznění nedosáhnou 75 % stanoveného snížení emisí skleníkových plynů, bude financování sníženo úměrně nedosaženým výsledkům².

07 Inovační fond je financován z prodeje povolenek ETS, jejichž dražba probíhá na společné dražební platformě ETS, kde subjekty draží práva na emise skleníkových plynů podle zásady „znečišťovatel platí“. Komise v současné době odhaduje celkovou částku, která je k dispozici pro Inovační fond na období 2020–2030, na 40 miliard EUR, a to na základě prodeje 530 milionů povolenek ETS a odhadu 75 EUR za tunu CO₂. Tento odhad nezahrnuje 12 miliard EUR, které mají být podle směrnice o ETS³ převedeny na podporu jiných programů.

08 Vytvoření Evropského fondu pro konkurenceschopnost⁴ (ECF) navrhla Komise v rámci diskuse o nadcházejícím víceletém finančním rámci na období 2028–2034 dne 16. července 2025. To pravděpodobně povede k výraznému zvýšení investiční kapacity pro inovace a výzkum kritických technologií a ve strategických odvětvích. Fond ECF má doplňovat Inovační fond. Sdílí také cíl urychlit dekarbonizaci, reindustrializaci a inovace a spojit opatření v oblasti klimatu s konkurenceschopností.

² Tamtéž, čl. 8 odst. 2.

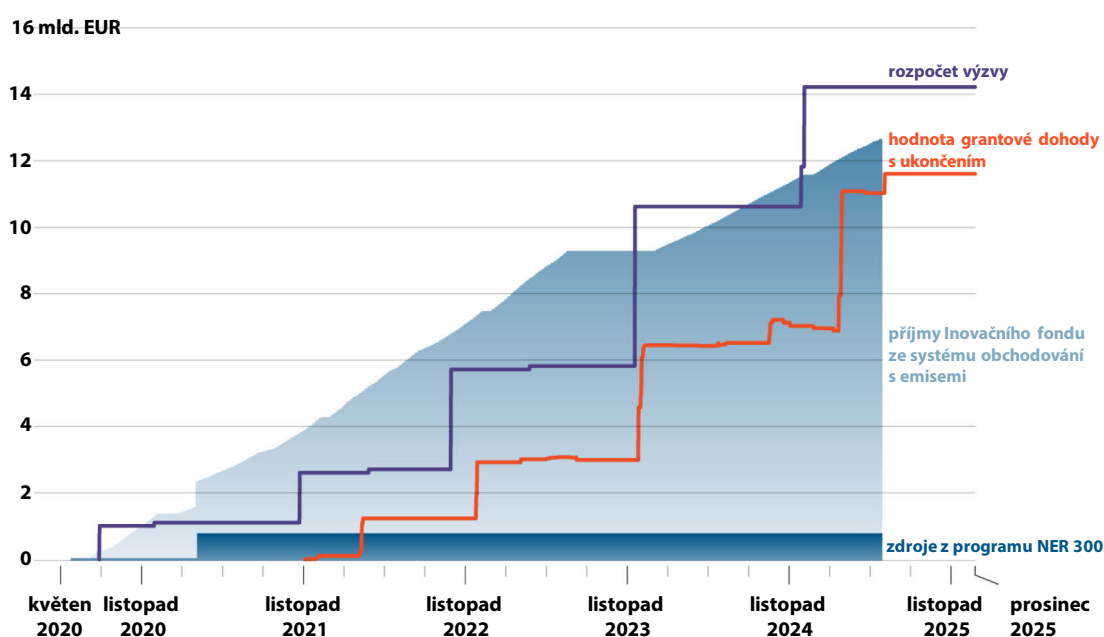
³ Čl. 10e odst. 2 směrnice o ETS.

⁴ COM(2025) 555 final/ 2 ze dne 16. července 2025:

Přidělování prostředků z Inovačního fondu na výzvy a opatření

- 09** Prostředky Inovačního fondu jsou jednotlivým projektům přidělovány na základě výzev k podávání návrhů nebo výběrových řízení. Rozpočet, který může Komise věnovat na jednotlivé výzvy k podávání návrhů, je určován hodnotou vybraných prostředků Inovačního fondu. Do roku 2023 Komise nepovolovala, aby rozpočet výzev přesahoval částku vybranou v rámci dražeb (**obrázek 2**).

Obrázek 2 | Vývoj příjmů Inovačního fondu, rozpočet výzev a podpisy grantových dohod

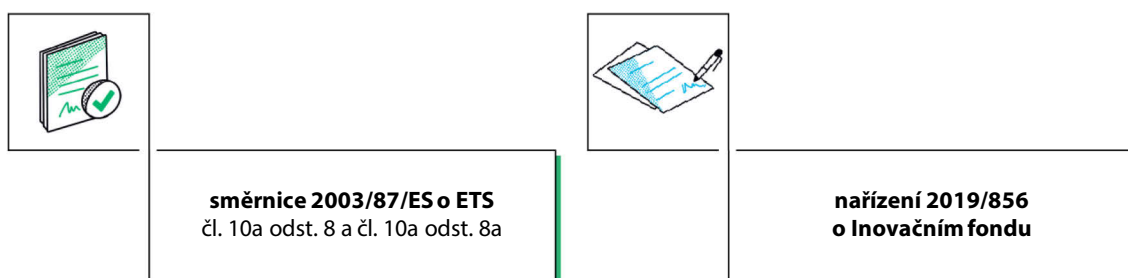

Zdroj: EÚD na základě údajů GŘ CLIMA a agentury CINEA.

Právní rámec

- 10** Právní rámec pro Inovační fond je tvořen dvěma právními předpisy (**obrázek 3**).

Obrázek 3 | Právní rámec Inovačního fondu

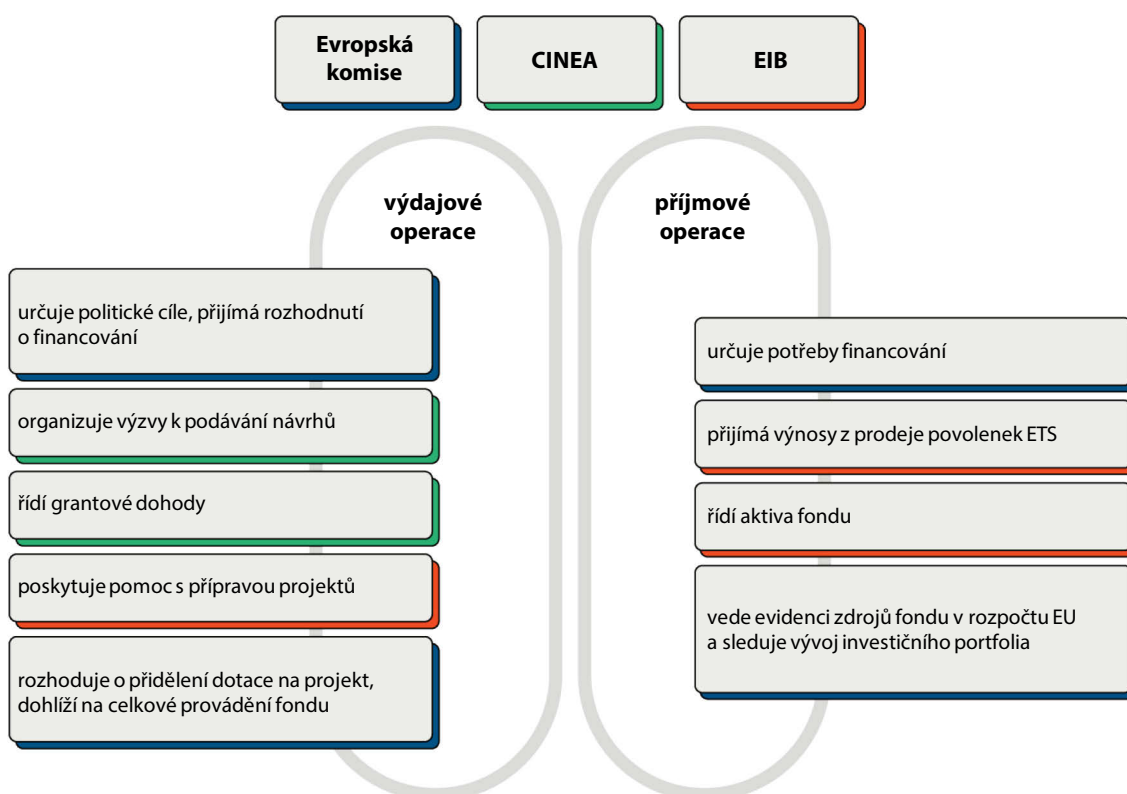
Zdroj: EÚD.

- 11** Oba právní předpisy prošly během provádění Inovačního fondu podstatnými změnami. Změny umožnily rozšířit oblast působnosti fondu o nová odvětví, na něž se vztahuje směrnice, zavést nové formy grantů navržené Komisí (podpora výroby vodíku z obnovitelných zdrojů poskytovaná na základě výběrového řízení) a poskytnout Komisi větší flexibilitu při rozpočtovém řízení prostředků fondu.

Úlohy a povinnosti

- 12** Provádění Inovačního fondu probíhá v rámci přímého řízení. V rámci Komise je za celkové provádění Inovačního fondu zodpovědné Generální ředitelství pro oblast klimatu (GŘ CLIMA). GŘ CLIMA pověřilo agenturu CINEA některými prováděcími úkoly. Za prodej povolenek ETS, řízení aktiv Inovačního fondu a poskytování pomoci na rozvoj projektů odpovídá Evropská investiční banka (EIB). Generální ředitelství Komise pro rozpočet (GŘ BUDG) eviduje prostředky Inovačního fondu v rozpočtu EU jako vnější účelově vázané příjmy, provádí správu pokladny ve spolupráci s GŘ CLIMA a EIB a sleduje vývoj investičního portfolia Inovačního fondu. Na [obrázku 4](#) jsou uvedeny podrobné informace o rolích a odpovědnostech.

Obrázek 4 | Role a odpovědnosti při řízení příjmů a výdajů Inovačního fondu

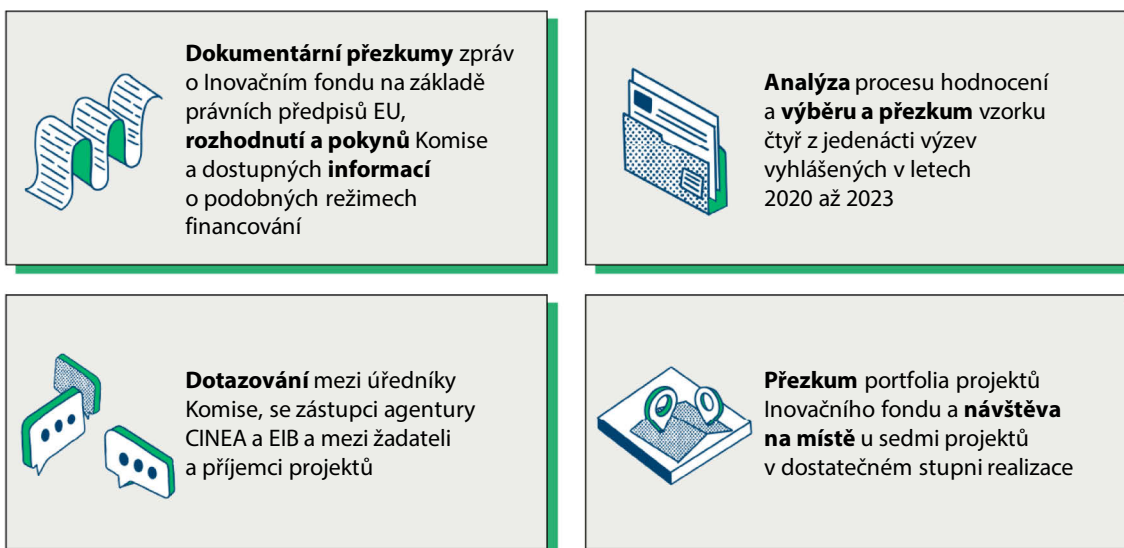

Zdroj: EÚD na základě různých právních aktů.

Rozsah a koncepce auditu

- 13** Cílem auditu bylo posoudit, zda Inovační fond ve své stávající podobě představuje vhodnou platformu pro zvyšování podílu inovativních demonstračních projektů, které účinně přispívají k cílům EU v oblasti dekarbonizace. Zejména jsme pak posuzovali:
- zda koncepce Inovačního fondu odpovídajícím způsobem řeší potřeby financování a zajišťuje dostupnost zdrojů,
 - zda byly projekty posuzovány, vybírány a realizovány účinně,
 - zda Inovační fond na základě prvních výsledků účinně přispívá k cílům EU v oblasti dekarbonizace.
- 14** Náš audit se týkal období od roku 2020 do června roku 2025. Důkazní informace jsme získali z různých zdrojů uvedených na [obrázku 5](#). Setkali jsme se se zástupci dvou útvarů Komise, které jsou za Inovační fond prvotně odpovědné, tedy GŘ CLIMA a agentury CINEA, a také se zástupci GŘ BUDG a EIB. Provedli jsme dotazování mezi žadateli a příjemci grantů a navštívili jsme sedm projektů na dostatečném stupni vyspělosti v Dánsku, Německu, ve Španělsku (2), Francii (2) a Itálii. Podrobně jsme analyzovali vzorek čtyř výzev na základě posouzení: tři výzvy velkého rozsahu z let 2020, 2022 a 2023, abychom mohli porovnat vývoj metodik hodnocení u stejného typu projektů, a jedno pilotní výběrové řízení na vodík z obnovitelných zdrojů v roce 2023, protože představovalo významný vývoj v rámci Inovačního fondu. Příspěvky na operace kombinování zdrojů prostřednictvím programu InvestEU, převody zpeněžených povolenek ETS do plánu REPowerEU a technická pomoc členským státům nespádaly do rozsahu našeho auditu. Naše auditní metodika je v souladu s mezinárodními auditorskými standardy vydanými Mezinárodní organizací nejvyšších kontrolních institucí (INTOSAI).

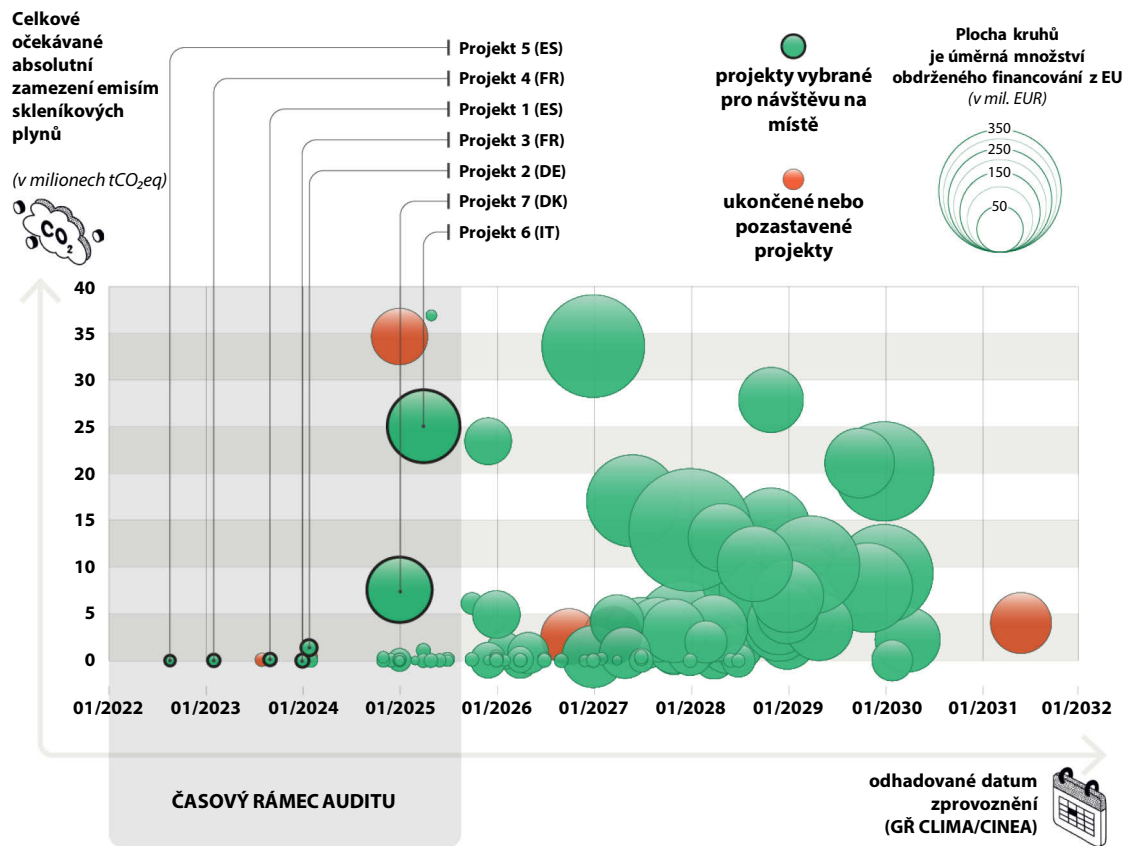
Obrázek 5 | Prováděné práce

Zdroj: EÚD.

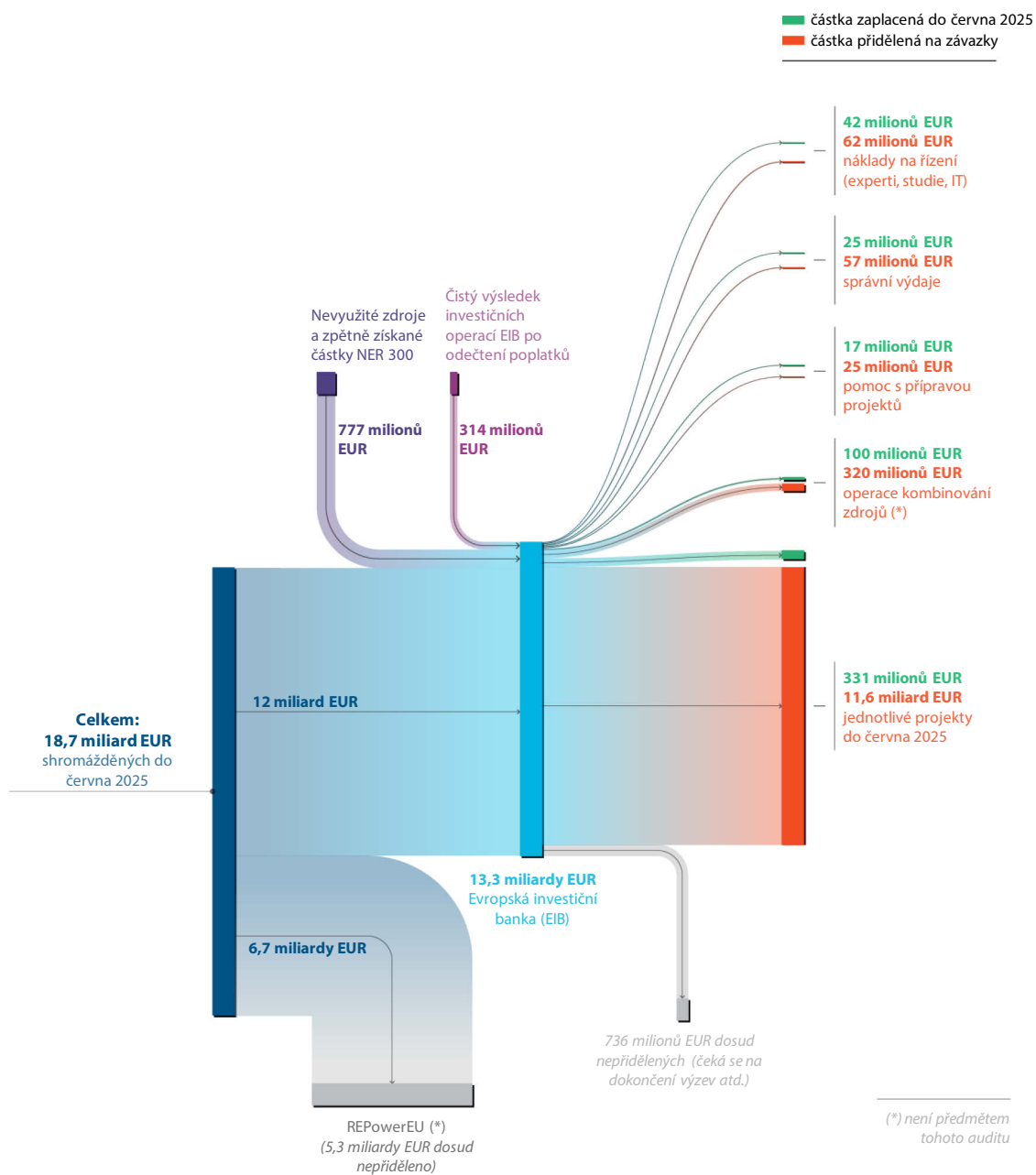
- 15** Na základě monitorovacích zpráv poskytnutých agenturou CINEA jsme se rozhodli navštívit na místě projekty, u nichž se u všech očekávalo, že budou mít v den naší plánované návštěvy vykázané výsledky. Protože tento výběr zahrnoval pouze projekty malého rozsahu, doplnili jsme jej o dva projekty velkého rozsahu, u nichž se blížilo zahájení provozu ([obrázek 6](#)).

Obrázek 6 | Výběr projektů pro kontrolu na místě

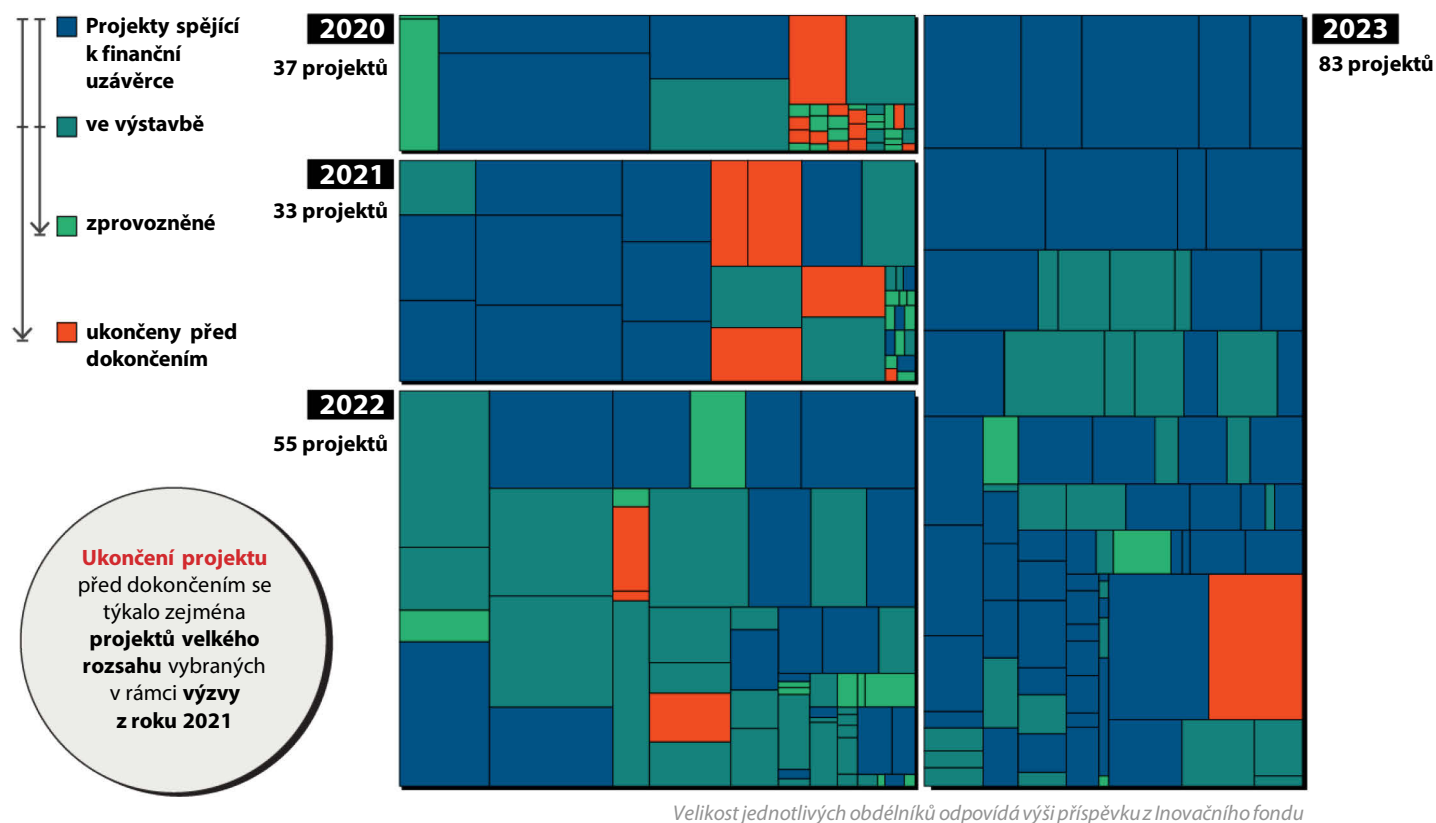
Zdroj: EÚD na základě údajů GŘ CLIMA a agentury CINEA.

Příloha II – Finanční přehled Inovačního fondu (30. června 2025)

Zdroj: EÚD na základě údajů poskytnutých GŘ CLIMA, agenturou CINEA a EIB.

Příloha III – Přehled statusu projektu, podpory z Inovačního fondu a roku vyhlášení výzvy

Zdroj: EÚD na základě údajů poskytnutých agenturou CINEA.

Příloha IV – Vývoj váhového koeficientu kritérií pro udělení grantu

Kritérium a popis	Váhový vývoj podle výzvy/roku												
	2020		2021		2022			2023			2024		
	projekty velkého rozsahu (1. fáze)	projekty malého a velkého rozsahu (2. fáze)	projekty malého a velkého rozsahu	projekty malého a velkého rozsahu	ELEKTROIFIKACE V PRŮMYSLU- VODÍK	VÝROBA	PILOTNÍ PROJEKTY	PROJEKTY VELKÉHO, STŘEDNÍHO A MALEHO ROZSAHU	VÝROBA	PILOTNÍ PROJEKTY	PROJEKTY VELKÉHO, STŘEDNÍHO A MALEHO ROZSAHU	VÝROBA	PILOTNÍ PROJEKTY
1. Potenciál zamezení emisím skleníkových plynů Na základě absolutního a poměrného zamezení emisím skleníkových plynů a důvěryhodnosti výpočtu	33 %	20 %	20 %	17 %	14 %	12 %	14 %	17 %	12 %	14 %	17 %	11 %	14 %
2. Stupeň inovace Technologická novost a novost obchodního modelu ve srovnání se současným stavem techniky	33 %	20 %	20 %	21 %	17 %	29 %	34 %	21 %	29 %	34 %	21 %	28 %	34 %
3. Vyzrálост projektu Technická, provozní, finanční a administrativní připravenost	33 %	20 %	20 %	21 %	34 %	29 %	17 %	21 %	29 %	17 %	21 %	28 %	17 %
4. Škálovatelnost/replikovatelnost Potenciál pro širší uplatnění nebo replikaci na trhu		20 %	20 %	21 %	17 %	15 %	17 %	21 %	15 %	17 %	21 %	19 %	17 %
5. Efektivita nákladů Podpora v EUR požadovaná na jednu tunu emise skleníkových plynů, které se má dle očekávání zabránit (EUR/tCO ₂ zamezených emisí)		20 %	20 %	21 %	17 %	15 %	17 %	21 %	15 %	17 %	21 %	14 %	17 %
Další bonusové body				4 %	3 %	3 %	3 %	6 %	4 %	5 %	5 %	5 %	5 %

Zdroj: EÚD na základě dokumentace k výzvam.

Příloha V – Posouzení kritéria vytrvalosti ve výzvách z roku 2020

Projekt	Hodnocení hodnotitelů během výběrového řízení	Nové termíny v upraveném harmonogramu	Důvody pro změnu
Projekt A	„Finanční uzávěrky lze reálně dosáhnout rychleji než za nejvýše čtyři roky.“ „Výsledky nasvědčují schopnosti absorbovat dopady výrazného nárůstu kapitálových výdajů.“	finanční uzávěrka: 31. března 2026 (+37 měsíců) provoz: 31. října 2029 (+51 měsíců)	<ul style="list-style-type: none"> nárůst kapitálových výdajů
Projekt B	„Finanční uzávěrky lze dosáhnout rychleji než za nejvýše čtyři roky.“	finanční uzávěrka: 31. března 2025 (+18 měsíců) provoz: 1. září 2028 (+25 měsíců)	<ul style="list-style-type: none"> opožděné environmentální povolení zpoždění doplňkového vnitrostátního financování
Projekt C	„Potřebná povolení pro výstavbu a zprovoznění nového zařízení jsou přehledně rozepsána a návrh přesvědčivě dokládá, že proces podávání žádostí je v pokročilém stádiu a je dobře kontrolován.“ „Strategie dodávek surovin je dobře propracovaná a zájem potenciálních dodavatelů je věrohodně zdokumentován.“	finanční uzávěrka: 31. prosince 2025 (+24 měsíců) provoz: 1. října 2029 (+38 měsíců)	<ul style="list-style-type: none"> opožděné stavební povolení opožděné smlouvy na stavební práce, služby a dodávky
Projekt D	„Projektové moduly [...] mají vhodné nezávislé projektové organizace a rozhodovací postupy.“ „Plán [...] pro získání požadovaných povolení je důvěryhodný, neboť všechna potřebná povolení byla řádně identifikována [...]. Kromě toho jsou náležitě řešeny a odůvodněny proces a lhůty potřebné k získání schválení [...].“	finanční uzávěrka: 28. února 2026 (+20 měsíců) provoz: 1. ledna 2029 (+18 měsíců)	<ul style="list-style-type: none"> změna koordinátora grantu změna vedoucích modulů opožděné environmentální povolení
Projekt E	„ [k]apitálové výdaje [...] jsou odůvodněné a vycházejí z podrobného předběžného technického návrhu uvedeného v návrhu projektu.“	finanční uzávěrka: 31. března 2026 (+21 měsíců) provoz: 1. dubna 2029 (+15 měsíců)	<ul style="list-style-type: none"> zvýšení kapitálových výdajů opožděné stavební povolení
Projekt F	„Odhady příjmů, provozní náklady, kapitálové výdaje a projekce peněžních toků jsou realistické a věrohodné.“	finanční uzávěrka: 31. prosince 2022 (bez zpoždění) provoz: 1. dubna 2025 (+19 měsíců)	<ul style="list-style-type: none"> 41 % nárůst kapitálových výdajů
Projekt G	Nepředvídatelná událost během postupu hodnocení (projekt zachycování a ukládání uhlíku)	finanční uzávěrka: 1. června 2023 (projekt ukončen v roce 2024)	<ul style="list-style-type: none"> zastavení dovozu zemního plynu z Ruska v návaznosti na invazi na Ukrajinu.

Příloha VI – Hodnocení projektů navštívených na místě

 nesplněno

 částečně splněno

 splněno v plném rozsahu

	poskytnutí technologií	zachování inovativního charakteru	dosažení výsledků	mobilizace zdrojů
Projekt 1 (ES)				
Projekt 2 (DE)				
Projekt 3 (FR)				
Projekt 4 (FR)				
Projekt 5 (ES)				
Projekt 6 (IT)			-	
Projekt 7 (DK)			-	

Zdroj: EÚD na základě analýzy informací získaných během kontrol na místě.

Zkratky

Zkratka	Definice/vysvětlení
CINEA	Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí
ECF	Evropský fond pro konkurenceschopnost
EIB	Evropská investiční banka
ETS	Systém obchodování s emisemi
Fondy ESI	Evropské strukturální a investiční fondy
GŘ CLIMA	Generální ředitelství Komise pro oblast klimatu
GŘ PRO ROZPOČET	Generální ředitelství Komise pro rozpočet
NER 300	Program rezervy pro nové účastníky na trhu 300
tCO₂(eq)	Tuny oxidu uhličitého (nebo jeho ekvivalentu)
VFR	Víceletý finanční rámec

Glosář

Pojem	Definice/vysvětlení
Finanční uzávěrka	Bod realizace projektů Inovačního fondu, v němž končí plánování a začínají realizační práce.
Horizont Evropa	Program EU pro financování výzkumu a inovací na období 2021–2027.
InvestEU	Mechanismus, který má mobilizovat soukromé investice do projektů, které mají pro EU strategický význam.
Obnovitelný vodík	Vodík vyráběný elektrolýzou vody poháněný elektřinou z obnovitelných zdrojů.
Program LIFE	Finanční nástroj, který podporuje provádění environmentální a klimatické politiky EU prostřednictvím spolufinancování projektů v členských státech.
Program NER 300	Předchůdce Inovačního fondu na období 2012–2020. Byl vytvořen na podporu obchodních demonstračních projektů pro zachycování a ukládání uhlíku a inovativní obnovitelné zdroje energie.
REPowerEU	Iniciativa EU pro ukončení závislosti na fosilních palivech, diverzifikaci dodávek energie a urychlení přechodu na čistou energii.
Sociální klimatický fond	Fond vytvořený v rámci systému obchodování s emisemi, který má zmírnit sociální a hospodářské dopady omezení spalování paliv v rámci tohoto systému.
Systém obchodování s emisemi	Systém snižování emisí, založený na omezení celkového množství emisí tím, že se společností nebo jiným organizacím vypouštějícím CO ₂ přidělují povolenky, které tyto společnosti či organizace mohou nakupovat a prodávat podle svých potřeb.

Odpovědi Komise

<https://www.eca.europa.eu/cs/publications/sr-2026-11>

Harmonogram

<https://www.eca.europa.eu/cs/publications/sr-2026-11>

Auditní tým

EÚD ve svých zvláštních zprávách informuje o výsledcích auditů politik a programů EU či tématech z oblasti správy a řízení zaměřených na konkrétní oblasti rozpočtu. Vybírá a koncipuje tyto auditní úkoly tak, aby byl jejich dopad co největší, a zohledňuje přitom rizika pro výkonnost nebo zajištění souladu s předpisy, objem příslušných příjmů či výdajů, očekávaný vývoj, politické zájmy a zájem veřejnosti.

Tento audit výkonnosti provedl auditní senát I, který se zaměřuje na udržitelné využívání přírodních zdrojů a jemuž předsedá členka EÚD Joëlle Elvingerová. Audit vedl člen EÚD João Leão a podporu mu poskytovali vedoucí kabinetu Paula Betencourtová, tajemnice kabinetu Sofia Batalhaová, vyšší manažer José Parente, vedoucí úkolu Jorge Guevara López, zástupce vedoucího úkolu Josef Edelmann, auditoři Zuzana Gullová a Pekka Ulander a asistentka Eleonora Dimitrovová. Jazykovou podporu zajišťoval Richard Moore. Grafickou podporu zajišťovala Alexandra Maziluová.

Zleva doprava: Pekka Ulander, Josef Edelmann, Jorge Guevara López, João Leão, José Parente, Sofia Batalhaová.

AUTORSKÁ PRÁVA

© Evropská unie, 2026

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropského účetního dvora (EÚD) upravuje [rozhodnutí Evropského účetního dvora 6-2019](#) o politice týkající se veřejně přístupných dat a opakovaném použití dokumentů.

Pokud není uvedeno jinak (například v jednotlivých upozorněních o ochraně autorských práv), je obsah EÚD vlastněný EU předmětem licence [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Opakované použití je tedy obecně povoleno za podmínky, že je uveden zdroj a případné změny jsou označeny. Osoby opakovaně používající obsah EÚD nesmí měnit jeho původní význam či sdělení. EÚD nenese za jakékoli důsledky opakovaného použití odpovědnost.

Pokud konkrétní obsah zobrazuje identifikovatelné fyzické osoby, například na fotografiích zaměstnanců EÚD, nebo zahrnuje díla třetích stran, je nutno získat další povolení.

Je-li takové povolení poskytnuto, ruší a nahrazuje výše uvedené obecné povolení a musí jasně uvádět veškerá omezení týkající se použití.

K použití nebo reprodukci obsahu, který není ve vlastnictví EU, může být nezbytné požádat o svolení přímo držitele autorských práv.

Fotografie na titulní straně: © Quality Stock Arts – stock.adobe.com.

Programové vybavení nebo dokumenty, na něž se vztahují práva průmyslového vlastnictví, jako patenty, ochranné známky, zapsané (průmyslové) vzory, loga a názvy, jsou z politiky EÚD pro opakované použití vyloučeny.

Internetové stránky orgánů a institucí Evropské unie využívající doménu europa.eu obsahují odkazy na stránky třetích stran. Protože nad jejich obsahem nemá EÚD žádnou kontrolu, doporučujeme seznámit se s jejich vlastními zásadami ochrany soukromí a politikou v oblasti autorských práv.

Použití loga EÚD

Logo EÚD nesmí být použito bez předchozího souhlasu EÚD.

HTML	ISBN 978-92-849-7201-2	ISSN 1977-5628	doi:10.2865/9526645	QJ-01-26-016-CS-Q
PDF	ISBN 978-92-849-7202-9	ISSN 1977-5628	doi:10.2865/7690196	QJ-01-26-016-CS-N

JAK CITOVAT

Evropský účetní dvůr, [zvláštní zpráva 11/2026](#) „Inovační fond – značný potenciál, ale pomalý pokrok a malý dopad na snižování emisí“, Úřad pro publikace Evropské unie, 2026.

Inovační fond podporuje cílené investice do inovativních technologií, které mají potenciál snížit emise skleníkových plynů. Tento audit jsme provedli s cílem posoudit, zda Inovační fond pomáhá zvyšovat podíl demonstračních projektů, které účinně přispívají k cílům EU v oblasti dekarbonizace. Zjistili jsme, že Inovační fond podporuje inovativní technologie s velkým rozsahem, ale že nepřináší očekávanou úroveň snížení emisí skleníkových plynů. Zjistili jsme rovněž, že výše finančních zdrojů je nejistá, chybí strukturovaná analýza, z níž by vycházelo jejich přidělování, a že projekty se potýkají se zpožděním a rušením. Doporučujeme, aby Komise vypracovala strukturovanou analýzu, kterou by se řídilo přidělování zdrojů, dále aby přezkoumala dodatečná opatření, která by mohla využívání finančních prostředků urychlit, a zlepšila posuzování projektů.

Zvláštní zpráva EÚD podle čl. 287 odst. 4 druhého pododstavce Smlouvy o fungování EU.

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Úřad pro publikace
Evropské unie

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUCSEMBURSKO

Tel.: +352 4398-1

Dotazy: eca.europa.eu/cs/contact
Internetová stránka: eca.europa.eu
Sociální síť: @EUauditors